Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 250 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 29-го ЛИСТОПАДА 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, NOVEMBER 29, 1980 No. 250 VOL. LXXXVII.

Округа УНС Пассейку відбула організаційні наради

Пассейк, Н. Дж. (В. Н.). — У суботу, 8-го листопада ц. р., у залі Української Централі відбулися чергові Організаційні Наради Пассейської Округи УНСоюзу. У зборах взяли участь 24 представники Відділів і члени. Наради відкрив і ними проводив голова Округи, Іван Хомко, а секретарював Василь Марущак. Відкривши наради, голова привітав головного касира УНСоюзу Уляну Дячук і приступив до звітування. На початку звіту Іван Хомко, щоб оправдати свою Округу, в якій не зорганізовано більше членів, сказав: „Наша Округа є найменша в цілій союзовій родині, бо складається лише з 6-ох малих Відділів, але зате наша Округа належить до Округ стейту Ню Джерзі і ми спільно чотири округи творимо Стейтовий Комітет для влаштування Союзового Дня".

З черги до слова запрошено головного касира Уляну Дячук. На вступі вона попросила, щоб для пригадки відчитати протокол з останніх Організаційних Зборів. Протокол відчитав секретар В. Марущак. По відчитанні протоколу, головний касир звернула увагу, що в нашій Окрузі є незадовільний стан приєднання нових членів. Колись 42-ий Відділ організував багато членів, а його секретар Петро Головачук довгі роки був членом Клюбу 25, а тим разом П. Головачук дотепер зорганізував три члени, заступник секретаря Іван Блиха — одного члена, Лідія Козак, секретарка 134-го Відділу — одного члена, Григорій Клименко, секретар 182-го Відділу — два члени, а Відділи 64-ий, 97-ий і 394, не придбали ані одного члена. У. Дячук закликала, щоб докласти всіх зусиль, щоб здобути більше членів. І хоча сьогодні може бути запізно, щоб виконати на 100 відсотків організаційну квоту, але ще не є запізно, щоб доповнити до 50 чи 75 відсотків призначеної квоти. Опісля у своїй доповіді вона заторкнула всі ділянки союзової праці. На 1981 рік УНСоюз видав вже стінні календарі і всі, що хочуть їх дістати, повинні замовити в своїх секретарів. Вона також попросила, щоб всі члени закупили святочні різдвяні картки. Ті картки читачі „Свободи" дістануть поштою до своїх хат; чистий дохід з тих карток призначено на Стипендійний Фонд УНСоюзу. Від початку листопада ц. р. молоді подружжя, забезпечуючи свою дитину від 0 до 10-го року життя в клясі 20-річного виплачення на суму 10,000 або 25,000 мають гарантовану студійну позичку на низьких відсотках для сплати студій дитини. Ту позичку можна буде сплачувати після закінчення студій.

Майно УНСоюзу перейшло 44,500.000 долярів і дальше збільшується. Будівля УНСоюзу має вирентовані майже всі поверхи і принесе поважний прихід, а Союзівка мала успішний сезон. Готується фільм про початки української еміграції в Америці, і вклад українців у розвій Америки, та другий фільм про плюси життьового забезпечення в УНСоюзі, які повинні допомогти в організуванні нових членів. Плянується піднести суму дивіденди, взявши до уваги суму вкладок, вік члена та вік грамоти. Уляна Дячук також згадала про Фестиваль Молоді, який зорганізує 155-ий Відділ УНСоюзу в Перт Амбой і який відбувся у суботу, 15-го листопада, в Перт Анбой Н. Дж. Цим Фестивалем УНСоюз старається притягнути молодь і зацікавити її українською культурою. рою.

І. Хомко подякував У. Дячук за змістовну доповідь і попросив членів до дискусії над союзовими й іншими справами, як також привітав д-ра Павла Козара і його дружину Осипу, які вперше були на окружних нарадах. До дискусії зголосилися Анастасія Марущак, Антін

(Продовження на стор. 5-ій)

ВІДБУЛИСЬ НАРАДИ В СПРАВІ XIII КОНҐРЕСУ

Ню Йорк, Н.Й. — В суботу, 22-го листопада ц.р., відбулася тут ширша нарада представників суспільно-громадських організацій, для обговорення і узгіднення дальшої дії у зв'язку зі станом, який заіснував перед та під час XIII Конгресу Українців Америки, про що ті організації вже повідомляли у своєму зверненні до української громади та в окремих заявах.

В нараді взяло участь 59 осіб, які репрезентували 27 суспільно-громадських організацій а саме: Український Народний Союз, Український Братський Союз, Український Золотой Хрест, Союз Українок Америки, Братство Українських Січових Стрільців, Б-во Кол. Вояків І Дивізії УНА, Об'єднання Бувших Вояків Українських Армій, Об'єднання Колишних Вояків УПА, Українсько-Американскі Ветерани, Союз Вояків Українського Резистансу, Організація Демократичної Української Молоді, Молоді Українські Націоналісти, Студійне Т-во „Зарево", Українське Лікарське Товариство Північної Америки, Об'єднання Українських Ветеранів Лікарів, Спілка Українських Журналістів Америки, Українське Спортове Т-во „Чорноморська Січ, Асоціяція Українців Америки, Організація Державного Відродження України, Демократичне Об'єднання Бувших Репресованих Українців совєтами, Об'єднання Прихильників Визвольної Боротьби України, Об'єднання Українських Революційно-Державних Переконань, Рада Прихильників УНРади, Український Визвольний Фонд, Українська Селянська Партія, Український Демократичний Рух.

Нарадами проводила вибрана президія в такому складі: Ольга Кузьмович—голова, Іван Флис, Іван Олексин і Богдан Шебунчак—заступники, Володимир Борковський і Петро Байбак—секретарі.

Після коротких інформаційних доповідей І.Олексина-головного предсідника УБС, І.Флиса—головного предсідника УНС, Романа Барановського—голови Асоціяції Українців Америки, і Б.Шебунчака—голови Організації Державного Відродження України, розвинулася широка, ділова дискусія представників різних організацій. У висліді однозгідно рішено вести далі спільну акцію для оздоровлення відносин і привернення демократичного характеру УККА, щоб тим уможливити співпрацю усіх 27-ми суспільно-громадських організацій у його системі. В тій цілі постановлено звернутися до президента УККА проф. Лева Добрянського з пропозицією відбути відповідні розмови, від висліду яких залежатиме дальша дія усіх вищевичислених організацій.

Для справнішої дії учасники наради вибрали тимчасову спільну назву — Комітет для правопорядку в УККА і президію того комітету із десяти осіб: Р.Барановський, Роман Данилюк, О. Кузьмович, Юрій Нагорний, І.Олексин, І.Павленко, Юрій Солтис, Євген Стахів, І.Флис і Б.Шебунчак.

Присутні дали президії повновласть діяти в імені усіх 27-ми організацій та інформувати їх, як також громаду про всі події та заходи при допомозі пресових повідомлень, які будуть розсилані до цілої української преси в ЗСА та в інших країнах.

Президія Комітету відбула після нарад коротке засідання, на якому уконституювалася в цей спосіб: голова - І.Флис, заступники— І.Олексин і Б.Шебунчак, секретар —О.Кузьмович, скарбник-Р.Данилюк. Президія рішила негайно виготовити листа до проф. Лева Добрянського із пропозицією відбути розмови з ним, в дні 5-го грудня ц.р. в Ню Йорку, щоб представити йому однозгідні рішення і погляди ширшої громадської наради з дня 22-го листопада.

СЕНАТОР ПЕРСІ ВІДБУВ ДОВГУ РОЗМОВУ З БРЕЖНЄВИМ

Москва. — Сенатор Чарлз Персі, республіканець з Ілліной, який у новій каденції Сенату передбачений на голову Комісії зовнішніх справ, прибув до Москви з метою провірити грунт для найскоріших американсько-совєтських розмов про контролю озброєнь. Він запропонував зустріч Л. Брежнєву і той пропозицію прийняв. Розмова, в якій крім обидвох названих узяли участь амбасадор ЗСА в Москві Томас Ватсон, мол. і Роберт Галвін, у товаристві якого сенатор Персі подорожує, а з совєтського боку Андрей Ґромико, міністер закордонних справ, тривала майже три години. Персі схарактеризував її опісля, як „дуже відверту, оперту на фактах та як найбільше задовільну", а агентство ТАСС як „ділову".

Згідно з інформацією ТАСС Брежнєв розпочав розмову висловами жалю, що американсько-совєтські стосунки попсувалися, через що погіршилося міжнародне положення і зросла небезпека війни, але на його думку це не було з вини Москви. „Ми прагнемо зміцнення і розвитку стосунків з ЗСА на тривалій базі". До того він додав, що Москва ніколи не погодиться на американську збройну перевагу і на тій підставі слід шукати полагодження всіх спірних справ.

Сенатор Персі вийшов з розмови дуже задоволений і, прибувши до американської амбасади в Москві, сказав журналістам, які там чекали на нього: „Ми дуже задоволені, що починаємо краще р озуміти один одного". Він поінформував, що перед виїздом до Москви він мав розмови з цілим рядом провідних республіканців на чолі з президентом електом Рональдом Реґеном, а також з президентом Джіммі Картером і тому міг передати їхні погляди й бажання. Він додав, що в часі тієї довгої розмови порушено всі важливі справи та що він переконався про конструктивну поставу Брежнєва до майбутнього уряду Реґена. „Таким чином президент Брежнєв і президент елект Реґен передали собі сиґнали, що вони думають, і що хотять робити".

Після розмови з Брежнєвим сенатор Персі відбув ще довшу розмову з міністром оборони СССР Дмітрієм Устіновим. На цій розмові він остеріг Устінова, що дальші агресії СССР, а зокрема на Польщу мали б важкі і довготривалі наслідки.

Страйки у Польщі відкликані, криза злагіднена

Варшава, Польща. — Завдяки уступкам польського уряду, який звільнив двох арештованих за те, що вони розмножували й поширювали серед робітників тайні інструкції уряду про ведення боротьби з робітниками та розмовам представників уряду на чолі з віцепрем'єром Мєчиславом Ягельським з делеґацією незалежних профспілок на чолі з Лєхом Валєнсою, страйки у Варшаві та інших містах відкликано. Валєнса звернувся до робітників зі закликом не починати місцевих страйків, бо це ускладнює і так дуже важке господарське положення. Уряд зобов'язався вести далі переговори з робітниками на базі їхніх дотеперішніх здобутків.

(Продовження на ст. 5)

САХАРОВ АПЕЛЮЄ ДО СОВЄТСЬКИХ НАУКОВЦІВ

Москва. — Зріст терору й переслідувань дисидентів і їхніх родин в СССР прибирає на силі. Останніми днями увага державних і партійних органів концентрується на науковцях і робітниках пера, яких арештують на вулицях Москви, а в їхніх квартирах переводять ревізії.

Андрей Сахаров звернувся з письмовими проханнями до членів російської Академії наук з проханням інтервеніювати, зокрема у випадку його дітей і внуків, яким влада робить перешкоди у виїзді з СССР, а органи КҐБ переслідують.

Євгеній Козловський, 34-річний автор і директор театру з групою інших шости авторів і діячів культури звернулися з письмовим проханням до відділу культури міської управи Москви з проханням уможливити їм творчу працю поза рамами офіційної Спілки письменників. Зразу після того КҐБ-істи декотрих з них притримали на вулицях міста й почали проти них слідство під замітом „крадежі в одному з московських мешкань". Є це останнім часом стосована метода переслідування дисидентів і активних оборонців свободи слова й сумління під замітом у звичайних злочинах, щоб уникнути закиду в переслідуванні з політичних причин. Вже й відбулися суди з такими закидами й підсудних без будь-яких доказів, а тільки на підставі провокаційних свідчень органів КҐБ і підставлених ними свідків засуджено на різні присуди. Так засуджено останньо Вячеслава Чорновола.

Крім групи Козловського і арештованих декілька днів раніше Миколи Климентовича, Євгенія Харітонова, Владіміра Кормера й інших, ще одна група, третя згідно з дотеперішніми інформаціями, російських літераторів намагалася добитися позацензурного друку своїх літературних творів. І їх притримано, а їхні рукописи й матеріяли сконфісковано.

Американський делеґат засудив СССР за Афганістан

Мадрид, Еспанія. — Серед усіх виступів, які мали досі місце у Мадриді, конгресмен Данте Б. Фасселл, демократ з Флориди, найвиразніше й найповніше представив обличчя совєтського режиму. Конгресмен Фасселл, голова спеціяльної Конґресової комісії в справах безпеки і співробітництва в Европі, подав затаювані Москвою факти про перебіг нападу на Афганістан, вбивства попереднього афганського комуністичного лідера і наставлення нового совєтською владою. Він ствердив, що „СССР в Афганістані перекреслив усі принципи й точки Гельсінкського домовлень."

Конґресмен Фаселл передав конференції факти про вбивство Аміна совєтськими вояками та про найменування теперішнього лідера Бабрака Кармаля, коли він перебував у Празі, Чехо-Словаччина. Бабрак Кармаль прибув до Афганістану після того, як совєтські військові частини перевели криваву роботу. Ніхто їх до Афганістану не просив, ані не очікував. Це був несподіваний напад, заплянований потайки у Москві з метою знищити афганське керівництво, а на його місце наставити відданих Москві співробітників. „Режим Бабрака Кармаля є виключним винаходом Совєтського Союзу, вигадкою, накиненою афганському народові," — сказав Фасскелл.

Конгресмен Фасселл також рішуче засудив зростаючі насильства совєтських військ в Афганістані. „Доказом терпіння афганського народу є той факт, що більше як один мільйон утікачів, майже десять відсотків афганського населення, втекло зі своєї країни" — сказав Фасселл. Не маючи ніяких даних, щоб заперечити совєтські жорстокості в Афганістані та оправдати збройну інтервенцію в тій країні, совєтські делеґати роблять заходи, щоб з „процедурних причин" унеможливити виявлювання правдивого обличчя совєтської політики.

70-річчя української катедри у Філядельфії

Філядельфія, Па. — Тут закінчуються приготування до величної імпрези — 70-річчя посвячення першої української католицької катедри у Філядельфії, яке 10-го жовтня 1910 року довершили Митрополит Андрій Шептицький, Владика Сотер Ортинський при участі римо-католицького єпископа, духовенства і вірних.

Святкування цієї річниці, заходами української католицької катедри у Філядельфії, відбудеться в неділю, 14-го грудня ц. р., і почнеться у 3-ій год. по полудні у новій катедрі відправою Архиєрейської Святої Літургії Подяки за ласки Божі. В годині 5:30 увечорі у просторій катедральній залі, при вулицях Френклін і Бравн, відбудеться бенкет із мистецькою програмою.

Вже у друці Ювілейна книга, в якій збережені всі дати з 1910 року, оздоблена різними фотознімками з українського життя у Філядельфії. У ній будуть поміщені прізвища 3,700 парафіян, які вже записані у катедральній книзі.

Можна часто почути вислів — „Віднайдім наше коріння". В дійсності для багатьох українських громадян — давніх емігрантів — перші коріння у країні нового поселення були в українській католицькій катедрі, котра пригорнула до себе збідовану молодь і всіх тих, що залишили рідні стріхи, щоб збудувати тут нове і краще життя.

Вступ на бенкет — 15 дол. від особи.

За запрошеннями слід зголошуватися до катедральної канцелярії: 816 Н. Френклін вулиця, Філядельфія, Па. 19123.

В Америці

КОНҐРЕСМЕН ДЕН РОСТЕНКОВСКІ, 50-РІЧНИЙ демократ з Чікаґо, який внедовзі відзначатиме 22-ий рік свого перебування в Палаті Репрезентантів, вкоротці мусить рішитися, чи він хоче очолити Комісію засобів в Конґресі, чи залишитись далі третім з ряду демократом, що дає йому право на протязі чергових двох років стати спікером Палати Репрезентантів. Теперішній спікер Томас П. О'Нілл, демократ з Массачусетс, волів би щоб Ростенковскі став головою Комісії, яка є дуже важливим тілом у Конґресі, що вирішує такі справи, як податки, соціяльні програми, торговельні договори тощо.

РОНАЛД РЕҐЕН І ЙОГО НАЙБЛИЖЧІ співробітники відбули у Лос Анджелесі майже тригодинну нараду, темою якої були справи номінацій на кабінетні пости в Уряді Реґена, який розпічне своє урядування після 20-го січня, тобто після інавґурації. В засіданні брав участь також віцепрезидент Джордж Буш. Після засідання новообраний президент заявив кореспондентам, що він зможе проголосити приблизний склад свого кабінету тільки в першій половині грудня, хоч не виключно, що деякі департаменти будуть обсаджені вже скоріше, але він зможе повідомити про це засоби масової інформації і американський нарід аж після Дня Подяки, який, як відомо, припадає 27-го листопада. Реґен при тому заявив, що підбір осіб до кабінету поступає згідно з ранішим пляном і покищо не має жадних труднощів. Загально сподіваються, що Реґен проголосить склад кабінету 8-го грудня ц.р., коли він знову повернеться зі своєї фарми у Санта Барбара до Вашінґтону.

СЕНАТ ГОЛОСАМИ 78 ДО 9 СХВАЛИВ 1,6 більйонів долярів, як частину запляннованого фонду для прочищення і унешкідливлення найбільш небезпечних місць зливів всяких хемікалій, які загрожують оточенню і здоров'ю американських громадян подібних до Лав Канал біля Ніяґарського водоспаду та інших місць. Ще кілька тижнів тому ніхто в Конґресі ЗСА не вірив в ухвалу такого закону, бо висунена деякими сенаторами пропозиція зустрічалась з великою опозицією. „Тепер я є дуже оптимістично наставлений щодо полагодження цієї справи", —заявив конгресмен Джеймс Флоріо, демократ з Кемдену. Проголошений фонд користуватиметься також приватними дотаціями.

ОДЯГНЕНИЙ В ДЖІНСИ І ЧЕРВОНУ СПОРТОВУ сорочку Роналд Прескатт Реґен, 22-річний син новообраного президента Роналда Реґена, який виступає в одній нюйоркській компанії танцюристом, одружився з 29-річною Ненсі Палмієрі під час 15-хвилинної приватної церемонії в бюрі судді Лестера Еванса в Манґеттені. Новожени повідомили своїх батьків кілька годин перед церемонією, зателефонувавши до бюра Роналда Реґена в Каліфорнії. Запитаний кореспондентами чи він є щасливий з цього подружнього зв'язку, новообраний президент заявив, що він не впливав на рішення сина, але щасливий, що він всежтаки одружився.

У світі

УЖЕ ПОНАД 15 років триває боротьба неґрів Намібії, Південнозахідньої Африки, яка перед Першою світовою війною була німецькою колонією, за самостійність. Цією величезною країною, яка в своїх надрах має численні копалини включно зі золотом і діямантами, опікується республіка Південної Африки, влада якої і військо протиставилися тим неґритянським політичним і партизанським силам, які є під впливами Москви. Південноафриканська республіка діє на терені Намібії при допомозі різних політичних партій, серед яких одною з найсильніших є Демократичний союз „Турнгалле". Генеральний секретар Курт Вальдгайм повідомив, що уряд Південної Африки погодився на перемир'я з початком березня наступного року, при передумові відбуття спільних нарад привладних політичних формацій і представників партизан. Спільні наради мають дати спільну базу для дальших заходів в цілі проголошення Намібії самостійною державою.

ДО ВАШІНҐТОНУ прибула альжирська делеґація, яка вручила американському урядові відповідь іранського уряду на останні американські пропозиції у справі звільнення протизаконно притримуваних у Ірані американських закладників. Загальний зміст іранської відповіді вже відомий. Іранський уряд видвигнув перед тим чотири передумови, після здійснення яких він може звільнити закладників. Тими передумовами були: ґарантія Вашінґтону, що він не буде вмішуватися у внутрішні справи Ірану, відмороження іранських капіталів в американських банках, відкликання усіх американських урядових і приватних претенсій до тих капіталів, які постали наслідком невиконання іранськими чинниками своїх зобов'язань, або з інших причин і передання теперішньому іранському урядові всього майна родини покійного шаха. Американський Уряд відповів позитивно в двох перших точках а в двох останніх підкреслив, що згідно з американськими законами рішення у цих справах належить до суду, а не до нього. Тепер же іранський уряд вимагає ультимативно одної відповіді на всі його вимоги „так", або „ні". В Америці, як і в цілому світі, швидко зростає спротив проти того шантажу.

ПОКИЩО НЕВІДОМИЙ ТЕРОРИСТ, ЗГІДНО З інформаціями очевидців араб, вбив на вулиці Парижу вистрілами з пістолі жидівку Мішель Дуек, а її чоловіка поранив, як також одну з працівників у бюрі подорожів, що його власником була родина Дуек. Едвін Дуек знаходиться у шпиталі в критичному стані від поранення кулею в голову, а урядничка Джізель Маму поранена легко. Напад на бюро Дуека і вбивство його жінки та його важке поранення викликали велике зрушення серед французького суспільства. Ледве минає місяць від того часу, коли 3-го жовтня підкинена терористами під синагогу в Парижі бомба вбила четверо людей. Черговий напад терористів, як [illegible] закінчився вбивством людини, може стати, як подає французька преса, зворотним пунктом у боротьбі з терористом у Франції, а навіть взагалі в Західній Европі.

Закінчилася конференція Арабської ліґи в Аммані

Амман, Йорданія. — Конференція Арабської ліґи в Аммані, яка мала зміцнити єдиний фронт арабських країн, привела до глибокого розламу. П'ять арабських держав і Палестинська Визвольна Організація збойкотували її, а під її кінець Сирія, яка не взяла участи, демонстративно вислала понад 20,000 вояків і 400 танків над йорданську границю. Король Йорданії Гуссейн остеріг сирійського президента Гафеза аль-Ассада, що всяка спроба інвазії буде рішуче відбита йорданськими військами.

Конференція в Аммані рішила створити 15-більйоновий, або навіть ще більший фонд для розбудови тих арабських країн, які відсталі під господарським оглядом. Хоч у комунікаті цього не сказано, але учасники виразно підкреслили, що фонд буде вжитий на допомогу тим арабським країнам, з якими будуть відповідні відносини. В справі рішень договору в Кемп Дейвіді між Ізраїлем і Єгиптом при участі ЗСА і особисто президента Джіммі Картера стверджено, що вони не вистачаючі. Йорданія і на далі визнає за ПВО право репрезентувати арабське населення Ізраїлю, але зі свого боку буде встрявати в деякі справи, щоб допомогти їх полагодити. Одначе учасники конференції підкреслили, що ПВО мусить бути від нікого незалежною. Йдеться про її залежність від Сирії та глибоку пов'язаність і узалежненість від Москви, звідки ПВО не лише отримує зброю, воєнну техніку, військовий виряд та всі потрібні для ведення війни засоби, але де школяться провідні кадри ПВО. Велика частина тих кадрів повертається з Москви комуністами, а чимало між ними таких, яких завербовано до совєтської аґентурної системи. Конференція ще раз підтвердила повну підтримку Іракові у війні з Іраном, бо Сирія, Лівія, Південний Ємен, Ливан підтримують Іран, а Альжир і ПВО також йому сприяють.

В пресовій конференції, яку король Гуссейн мав після конференції він заповів зустріч з президентом електом Роналдом Реґеном і висловив задоволення, що нова американська адміністрація не буде пов'язана зі зобов'язаннями і напрямними попередньої, тобто з ухвалами в Кемп Дейвіді.

Розпочались виклади на Катедрі Українських Студій

Торонто, Онт. — Новозаснована Катедра Українських Студій при Торонтонському університеті вже розпочала педагогічну і викладацьку діяльність першими викладами курсу п. з. „Україна-економія, соціологія і політика". Цей курс насвітлюватиме історичний і соціо-економічний розвиток України від часу Київської Руси досьогодні.

Понад 20 студентів університету прослухали виклад керівника Катедри Українських Студій, проф. Павла Маґочого на тему „Що являє собою національна історія й історія України?".

Курс, що є відкритий для всіх студентів, триватиме цілий академічний рік, і він включатиме приблизно 50 викладів.

Перша частина семестру розглядатиме розвиток України часу Київської Русі, польсько-литовський період до 1648 року і Козаччину. Друга частина семестру охоплюватиме період XIX і XX століття. У цій же частині семестру проф. Маґочі керуватиме семінарем, на якому викладатиме про українське національне відродження XIX століття.

У СПРАВІ РІЗДВЯНОСВЯТОЧНИХ МАТЕРІЯЛІВ

Матеріяли до Різдвяносвяточних чисел „Свободи" редакційного порядку, як теж святочні побажання і оголошення, редакція і адміністрація „Свободи" прийматимуть тільки до 10-го грудня 1980 року (до числа за новим календарем), та до 20-го грудня 1980 року (до числа за старим календарем). Всіх читачів проситься додержуватися цих реченців. — Ред.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $30.00, 6 months — $16.00, 3 months — $9.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

P O Box 346 Jersey City N J 07303

На підтримку імперії

Події в Польщі та боротьба польського робітництва проти комуністичної диктатури, звичайно, викликали гарячі симпатії для Польщі з боку американського народу. Це нічого дивного, бо в Америці є мільйони американців польського походження. Крім того, в американському Конгресі є біля десяти конгресменів польського роду, не говорячи вже про це, що державний секретар Едмунд Маскі, голова Крайової Ради Безпеки д-р Збігнєв Бжезінскі, є польського походження, а голова Вселенної Католицької Церкви Папа Іван Павло II — є поляком. Все це створює прихильне відношення до Польщі й польського народу в Европі.

Але, чи крім симпатій, Америка має давати доляри червоному урядові в Польщі?

Недавно польський комуністичний режим у Варшаві зажадав від ЗСА 3 мільярди долярів у формі наглої економічної допомоги. Нововибраний президент Америки, Роналд Реґен, одверто заявив, що всяка економічна допомога мусить, буде залежна від цього — як нав'яжуться на майбутнє стосунки поміж ЗСА і Совєтським Союзом.

На нашу думку, немає найменшого змислу для Заходу піддержувати матеріяльно і технічно московську сателітню імперію, тоді коли СССР видає великі мільярди долярів на найбільше зброєння в історії людства, захоплює збройно Афганістан та фінансує війни і „революції національного визволення" в Африці й на Близькому Сході, створюючи неспокій та хаос між народами.

Нове намагання Польщі в справі позички перевищує борг Польщі в Америці, який виносить 2,5 мільярдів долярів — з чого дві-третіх — це позички в приватних банках, а решта — це позичка американського Уряду.

Головною причиною старання за новою позичкою Польщі є той факт, що Польща зужила свій кредит у західньоевропейських банках, у яких вона тепер заборгована на 21 мільярдів долярів без ніякої надії, щоб повернути цю суму.

У першу чергу, того роду позичка для Польщі з Америки викличе протест з боку Москви, яка почне горлати на весь світ, що це є „вмішування" у внутрішню кризу між польськими юніями і комуністичною ієрархією. Але на ділі справа є далеко більш засаднича: чому американські і західньоевропейські банки дають позички на дешевих відсотках для Москви та її сателітів? Сьогодні їхня заборгованість Заходові виносить 77 мільйонів долярів.

Даючи такі дешеві позички ми, цебто Захід у колективному значенні, допомагаємо комуністичним режимам купувати поживу та технологію, що їх вони неспроможні самі продукувати; цим самим ми радше зміцнюємо контролю Москви над сателітами, чим її зменшуємо.

Сумним та іронічним наслідком політики детанту було не більше прихильне відношення СССР до Заходу, але навпаки економічне зближення Західньої Европи, переважно Західньої Німеччини й Франції, до СССР і його сателітів.

Відмова західньоевропейських союзників прилучитися до економічного бойкоту Совєтського Союзу зорганізованого Америкою, у великій мірі була подиктована бажанням американських союзників в Европі вдержувати відчинені дороги до Східньої Европи і СССР, і тим робом старатися одержати зворот своїх позичок.

Однак, можна сподіватися, що зі зміною Уряду у Вашінґтоні наступить справжня координація економічної політики Заходу у відношенні до СССР і його сателітів.

Володимир Левенець

АФГАНСЬКІ КЛОПОТИ МОСКВИ В МАДРИДІ

Саме, тоді, коли у Мадриді проходить конференція для европейської безпеки і співробітництва з участю представників 35-ти країн сиґнаторів Гельсінкської угоди, у далекому Афганістані совєтські завойовники проводять бойову акцію проти афганського народу, а в першу чергу проти національного руху спротиву, яка своїми вимірами нагадує попередні совєтські акції народовбивства і суцільного геноциду над поневоленими Москвою народами.

Закривають правду

Очевидно, що комуно-московські верховоди намагаються усякими способами приховати цю свою народовбивчу жорстоку акцію супроти афганського народу і закрити її перед країнами вільного світу засобами пропаґандивної фразеології і закриванням чи перекрученням правдивих вісток, зокрема інформацій про зудари на більшу скалю між повстанцями і совєтськими військовими частинами, вивінуваними наймодернішою зброєю, включно до „літаючих кораблів" (гелікоптерів) сильно озброєних скорострілами, ракетами і ґранатами малого калібру, проти яких не всилі встоятись слабо озброєні повстанські відділи афганських патріотів. Абсурдально, але правдиво, наприклад, звучить заява одного з видатних західніх політиків, який каже, що ані у Вашінґтоні, ані в інших столицях Заходу навіть не знають докладно скільки в Афганістані є совєтських з'єднань — 100, 150 чи 200,000 вояків.

Але справа не в кількості, а в їхніх жорстокості і взагалі у веденні політики масового винищування поневоленого народу при допомозі новочасної зброї і технічних засобів масового нищення, не кажучи вже про щоденні розстріли зловлених повстанців і членів руху спротиву, вже заученим способом КҐБ. Зі слів західньоевропейських політичних спостерігачів і тих кореспондентів, яким вдалось, хоча коротко, побувати в Афганістані, Пакістані чи Індії виходить, що совєтські терористи до спілки з їхніми афганськими помічниками знищили вже біля 600,000 афганців. У цій боротьбі мало б також загинути між 15 а 20,000 совєтських вояків, число яких також затаюють кремлівські лідери.

Події в Афганістані і застосування там Москвою цілком наглядного ґеноциду, мусіли викликати реакцію в першу чергу в З'єднаних Стейтах Америки і в інших численних країнах світу, уряди яких, як відомо, протестували вже тоді, як тільки Москва розпочала здійснювати фізичне насилля над афганським народом. Очевидно, протести були недостатніми, кволими, від них еманувало формалістикою без жадного глибшого змісту. Були й такі голоси, щоб не зважаючи на окупацію Афганістану і ґеноцид, Вашінґтон таки ратифікував американсько-совєтський договір про зменшення стратегічної нуклеарної зброї (САЛТ II) підписаний Картером і Брежнєвим у Відні, бо, мовляв, грозить небезпека війни, якої слід оминати. І так справа тягнулася аж до Мадридської конференції, завданням якої є переглянути фунціональність Гельсінкського договору і яка ледь не розбилась об совєтську впертість, бо комуно-московські стратеги не хотіли взагалі говорити про права людини і насильство, а тільки бажали забезпечити Европу „миром" при рівночасному обкладанні її своїми атомовими ракетами, спрямованими на европейські, зокрема індустріяльні центри.

Мадридський зудар

Немає сумніву, що Москва, якщо мова про афганську проблему, користуючись попереднім досвідом, розраховувала на коротку пам'ять країн вільного світу. Але тим разом у Кремлі перерахувались. Голова американської делеґації, колишній генеральний прокуратор в Уряді президента Джіммі Картера Ґріффін Белл мав відвагу одверто сказати про совєтський імперіялізм і про ламання совєтською стороною прийнятих у Гельсінках зобов'язань, що у свою чергу виявило на повну ширину комуно-московських агресорів, колонізаторів і завойновників чужих держав. Як також співголова цієї делеґації адвокат Макс М. Кемпелмен, ілюструючи свою гостру заяву фактами та численними цифровими даними вказував, що СССР поступово й невідхильно прямує до конфронтації сил у світі, розраховуючи на свою тимчасову військову перевагу. Добре сталося, — твердять численні аналітики, — що делеґації Заходу вказали на незаперечний факт, що Москва політику детанту вважає звичайним засобом пропаґанди, яка має служити комуно-московській імперії, і що у виді такої фальшивої настанови країни НАТО є змушені дозброюватися, якщо хочуть оминути долі Афганістану.

Паралельно з агресивною мілітарною політикою у світі Москва веде наступ, також усіма засобами, на тих осіб внутрі СССР, які мають іншу від Компарії думку, не згадуючи вже про національний рух в поневолених країнах, що його „вогнем і мечем" нищать загони армії КҐБ. І на ці справи звернено у Мадриді увагу, викликаючи, як можна було сподіватися, цілу бурю злісних протестів совєтського шеф-представника Леоніда Ільїчева та його підголосків із сателітних держав.

Крім „двобоїв" у Мадриді численні вичерпні статті і розвідки до теми порушення Совєтським Союзом Гельсінкської угоди, помістили численні видання Заходу. Наприклад, популярний і почитний американський журнал „Ю.С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" у числі з 24-го листопада ц.р., пише, що не зважаючи на формальне визнання за Москвою повоєнних здобутків і закріплення сфери впливів, комуно-московські лідери цілком не змінились і продовжують вести систематичну кампанію проти інакомислячих, засилаючи тисячі осіб до концтаборів і психіятричних заведень; обмежують до мінімуму виїзд жидів і майже не випускають із своєї імперії осіб інших національностей, крім одиниць; заглушують радіопересилання західніх радіостанцій, щоб ще більше ізолювати власне населення від впливів Заходу; стосують всяке насильство в Польщі та порушують Гельсінкську угоду майже в усіх ділянках життя.

Не зважаючи на це, заступник міністра закордонних справ СССР Леонід Ільїчев іронічно у Мадриді заявив, що „на цій залі панує антидетанський дух", а промову американської

(Закінчення на стор. 3)

Велика подяка

Ще було далеко до Свята Подяки, поскільки гантерський календар заледве показував тоді Святу Покрову, коли шановний пан доктор Юліян пригадував письменникові-гумористові, ще й тонким докторським пальчиком накивуючи:

— Друже Івасю, пам'ятай про цьогорічний День Подяки! Якщо ти щасливо цього традиційного свята дочекаєшся, а виглядає — що так, не забудь скласти велику подяку цим твоїм добрим друзям, що пам'ятали за тебе на Свято Подяки в листопаді минулого, 1979 року... Чи ти хоч пригадуєш собі, де, і в яких обставинах прийшлось тобі торішній День Подяки „целебрувати"?

— Пригадую, — похитав головою гумориcт. — На критичному відділі лікарні святого Вінсента в Ню Йорку.

— Правильно! А чи ти прагадуєш собі, як ти тоді в цьому критичному для тебе стані, виглядав?..

— Не пригадую.

— Ну, то й слава Богу! Та й не варто було тоді так дуже добре приглядатися... І правду сказавши, не було до кого і до чого.

...Розповідають, що почувши новину про серйозне захворіння гумориста, вибрався відвідати його в лікарні, добрий приятель, інженер Мирон, званий популярно „твердим гуцулом з м'яким серцем". Характер бо в цього пана інженера був такий, що він міг легко обертати дівчину в танці хоч би до білого ранку, — і силу мав, а, от, дивитися на людські рани, кров і терпіння, — не мав сили, тому здалеку обминав усякі клініки, лікарні, як також похоронні заведення, бо й покійники наводили на нього ні то страх, ні то душевну депресію...

Усе ж таки, коли йому сказали, що його добрий приятель-гумориcт поволі вкінчується в Сент Вінсент-госпіталі, він, пан інженер, зібрався на відвагу і пішов підтримати його, гумориста, на дусі...

Ба!... Заледве переступив шпитальну браму, як раптом сам заломився на дусі і на тілі! Впав на якусь лавку, чи на крісло, зблід, захикався і став просити дижурної медсестри води... Так склалося, що тоді саме вий-

(Закінчення на стор. 3)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Перед концертом Т. Гринькова в Інституті Америки

Передусім треба підкреслити, як часто є включені твори українських композиторів у програми концертів Томи Гринькова. Сонату Ревуцького наш пяніст виконував на фестивалі в Нюпорті, у Тексасі і Овкріджі, Теннесі, „Пассакалію" Косенка в Нюпорті, Маямі і Маямі Біч, Тексасі і також у музеї Ебергарта в Скрентоні, а „Великі варіяції" Ніжанківського за навіть нецілий 1980 рік були виконані, почавши з Едмонтону в лютім, через Нюпорт в липні, Каракас у Венесуелі, і Арубі в Антиллах у вересні, та Мюнхені і Парижі з початком жовтня.

Оттак створилася програма першого українського речиталю Томи Гринькова. Щоб зблизити слухача до репертуару, коротко передаємо творчість цих композиторів.

Глухівська музична школа була відкрита в 1738-му році. Там і розпочав свою музичну освіту Дмитро Бортнянський /р.1751 — 1825 р./. Вивезений до придворної капелі в Петербурбурзі, він продовжував свою музичну освіту в Марка Полторацького /також українця/ та італійського композитора Джюзеппе Ґалюппі. Сонати для фортепіяну, написані в 1780 роках /збірник фортепіянних творів складений композитором/ після повороту з Італії, характеризують його як зрілого музика, озброєного високою професійною так-

високою професійною технікою з великим і різнобічним обдаруванням.

Соната Ф-дур /в одній

(Закінчення на стор. 3)

Виставки в Українському Інституті

Серед образотворчих виставок, які відбуваються в Українському Інституті Америки, на окрему увагу заслуговують дві непересічно інтересні появи. Виставка праць мистця Роберта Гринькова та виставка праць мистця Анатолія Туровського, недавно прибулого з України. Обидва імена мистців є маловідомі, або цілком невідомі в українській громаді на поселеннях.

Роберт Гриньків, брат відомого українського піяніста Томи Гринькова, народився, виріс і вчився в Америці та тут же здобув свої професійні дипломи, студіюючи в різних мистецьких школах включно із Колюмбійським університетом. Він — педагог у мистецьких дисциплінах, бере активну участь в численних професійних виставках групового характеру, а також має за собою ряд індивідуальних виставок. Його праці знаходяться у музейних збірках та в приватних колекціях у різних містах Америки. В колах американського мистецького руху ім'я Гринькова є добре відоме і високо цінене. Йому доручають серйозно від-

(Закінчення на стор. 3)

Т.Т.

АМЕРИКАНСЬКО-РОСІЙСЬКА ЗУСТРІЧ У МОСКВІ

Без особливого розголосу відбулися у Москві зустрічі й розмови американської групи совєтських експертів з російськими знавцями американських відносин. Ці зустрічі мають особливу вимову, а їхні наслідки можуть виявити себе вже невдовзі, вірніше після перебрання президентури ЗСА губернатором Роналдом Реґеном 20-го січня ц.р.

Склад делеґацій

З американського боку прибули до Москви й взяли участь у розмовах: генерал-ляйтенант Брент Скавкрофт; колишній губернатор стейту Пеннсильванія і американський амбасадор та керівник американської делеґації при ОН Вілліям Скрентон, дорадник державного департаменту республіканської адміністрації Гельмут Зонненфелдт та підсекретар оборони в цій же адміністрації Стенлі Ресор. З російського боку участь у розмовах брали члени ЦК КПСС, співпрацівники Інституту для справ ЗСА і Канади в Москві, який очолює Юрій А. Арбатов та члени Інституту міжнародних відносин і світової економіки в Москві. Російську групу очолював Арбатов, відомий знавець американських справ, який уже не раз забирав публічно голос у ділянці американсько-совєтських відносин і з'ясував офіційну поставу московського уряду. Зустрічі й дискусії відбувалися у Совєтському готелі в центрі Москви.

Під час тих розмов росіяни зосереджували свою увагу на питанні силового відношення в атомовій зброї між ЗСА і СССР. Головним питанням, яке вони видвигали у різних формах і при різних нагодах було: чи уряд Роналда Реґена задоволиться силовим паритетом в атомовій зброї, а чи згідно з деякими передвиборчими заявами намагатиметься осягнути перевагу. Американські учасники зустрічей і дискусій, як дотепер відомо, були заінтересовані загальною інформацією, поставою совєтських урядових чинників у загальних світових питаннях, а зокрема в питаннях відносин між ЗСА і СССР тощо.

Хоч формально ті зустрічі відбулися у рамах серій заініційованих Об'єднаними Націями ще 12 років тому та їх заповіджено ще перед виборами американського Президента 4-го листопада ц.р., але склад американської групи привертає до себе особливу увагу. Генерал Скавкрофт є визнаним знавцем совєтських справ і світової стратегії, він займав високі пости в ділянці державної безпеки, був правою рукою в державного секретаря Генрі Кіссінджера, який також виконував функцію керівника Ради державної безпеки при президентах Ніксонові і Фордові. Губернатор Скрентон — це один з лідерів Республіканської партії, який займав різні високі пости і, хоча належить до державних мужів старшої ґенерації, ще й надалі має впливовий голос привертає участь в розмовах Зоннефелдта.

„Концепція" Зоннефелдта

Зоннефелдт, видатний знавець совєтських справ та проблем загальносвітової стратегії та оборони вільного світу, а особливо ЗСА, але заходи, які він запропонував, викликують не лише сумніви, але й рішуче заперечення. Зоннефелдт неодноразово в слові й письмі на публічному форумі з'ясовував совєтський режим правильно як імперіялізм, органічне продовження традиційного російського імперіялізму. Він не мав ілюзій і не шукав в російському комунізмі якихось елементів універсальности. Якщо будь-який елемент універсальности і в російській совєтській системі є, то обмежується він до намагань захопити в свої руки універсальну гегемонію у світі.

Але висновки, які він з того фактичного стану робив і поради, які він передавав американському урядові, якщо б їх застосувати, довели б до катастрофи. Зоннефелдт запропонував і

(Продовження на ст. 3)

Іван Флис

головний предсідник УНС

БЕЗСЛАВНИЙ XIII КОНҐРЕС

(II)

(4)

Після трьох днів я одержав таку відповідь від п. Білинського:

Вельмишановний Пане Предсіднику!

Дозвольте подати спростовання Вашого твердження в листі до д-ра Л. Добрянського, з 16-го вересня 1980 р., (копію якого я одержав від Вас) про заіснування якогось „великого феномену" під час засідання Екзекутиви УККА, 13 вересня 1980 р., основаного на „помилковій інформації".

Справа визначення кандидатів для Шевченківської Грамоти Волі переведена згідно з устійненою процедурою. В дні 13 вересня 1980 р., перед нарадами Екзекутиви УККА, відбулось засідання комісії публікацій. Із сімох осіб, що є членами комісії ще від попередньої каденції, присутніми на засіданні були чотири члени: Ігнат Білинський, мгр Іван Базарко, проф. Петро Стерчо і проф. Василь Омельченко, які становили більшість складу комісії, після смерти проф. М. Стахова. Одноголосно обрано проф. В. Омельченка речником комісії до часу оформлення нового складу комісії, після XIII Конгресу УККА, та доручено йому зреферувати справу під час нарад Екзекутиви УККА.

Комісія одноголосно рішила пропонувати Екзекутиві надати Грамоти таким американцям: Спікер Конґресу Томас О'Ніл, Провідник меншости в Конґресі Родес, конгресмен Едвард Петтен, мейор Філядельфії Вільям Ґрін і журналіст Джан Чемберлейн. З українських кандидатів комісія рішила пропонувати Митрополита Мирослава Любачівського, та двох живучих ще членів, які підписали декларацію І Конгресу УККА — Романа Слободяна (УНС) і Івана Сороку (УНП).

Усіх тих кандидатів Екзекутива затвердила одноголосно. Ніхто з членів Екзекутиви не пропонував під час засідання Екзекутиви будь-яких інших осіб, для надання їм Шевченківських Грамот Волі.

Виглядає, Пане Предсіднику, що черговий раз Ви робите ствердження на основі „помилкових інформацій" та натяком про „великий феномен" робите нічим не виправданий закид Екзекутиві УККА.

З правдивою пошаною, **Ігнат Білинський**, секретар Екзекутиви УККА

Ми погоджуємось, що найліпшою обороною є наступ. Але я не одержав відповіді на запит, чи всі члени Комісії публікацій були повідомлені про засідання. Якщо не всі члени Комісії були повідомлені, то будь-яке засідання вибраних кількох членів не є властиве. Я готовий назвати тих членів Комісії, яких не повідомлено про засідання, хоча вони були в приміщеннях (канцелярії УККА, де те засідання відбулося). Тому то будь-яка ухвала, що її винесла Екзекутива УККА на підставі рекомендації проф. Омельченка, є невластива і незаконна.

І. Білинський не заперечив, що проф. Добрянський передав список кандидатів та що він, п. Білинський, залишається досі одинокою особою, яка, крім пропонента д-ра Добрянського, пильно тому спискові приглянулась.

Д-р Добрянський після шести днів переслав такого листа, датованого 22-го вересня:

Дорогий Іване!

Дякую Вам за Вашого листа з 16-го вересня відносно процесування Шевченківських Грамот Волі з нагоди XIII Конґресу.

Як Ви правильно згадуєте, я взяв ініціятиву в цій справі минулого травня — п'ять місяців перед Конгресом, — але замітно, що нашій канцелярії не були передані основні рекомендації. Затримка мого списка трапилась під час літа, але мене поінформовано, що більшість членів Комісії публікацій прийшла до порозуміння. Для приспішення справи приступлено до виготовлення грамот на підставі списка, що його я передав. Виглядає, що літня перерва вимагала поспіху.

Нагода для дальших номінацій, чи пропущень, була на нашому засіданні 13-го (вересня). Технічно говорячи, навіть якщо — я повторюю: якщо — будь-яка підкомісія в будь-якій справі не подала звіту, Екзекутива, відповідно до своєї назви може це виконати. Тим неменше я вгляну у здогадну невластивість, щоб оминути будь-яких непорозумінь, і щоб справа могла бути полагоджена. Мавши на увазі потрібний для виготовлення грамоти час, треба припускати, що вже було б запізно на полагодження нових номінацій.

В листах промовчується факт, що повне рішення про те, хто має чи не має одержати Шевченківську Грамоту Волі, було винесене одною людиною. Проф. Добрянський ніколи не вглянув у цю „здогадну невластивість". Тому то я написав такого листа до д-ра Добрянського:

Дорогий Докторе Добрянський!

Я одержав Вашого листа з 22-го вересня, як також листа від п. Ігната Білинського, в якому він намагається виправдати поступування Комісії публікацій.

П. Білинський в своєму листі заявляє, що Комісія, про яку мова, відбула своє засідання перед засіданням Екзекутиви 13-го вересня 1980. Якщо таке засідання відбулося, то його склинкано неправильно тому, бо не всі члени Комісії (проф. Лучків, А. Драган і д-р В. Душник) не були про таке засідання повідомлені. Це вже саме по собі означає, що будь-яке рішення тих, які брали участь у засіданні є особистим рішенням, а не рішенням Комісії. Якже тоді міг проф. Омельченко звітувати за Комісію?

Я не маю жадного застереження проти будь-якого з кандидатів на Шевченківську Нагороду Волі. Щонайвище я квестіонував кандидатуру Івана Сороки. Він міг підписати початкову деклярацію для оформлення УККА, але нічого невідомо про його поведінку від 1940-го року, ані про стан його членства в УККА тепер.

Екзекутива цілком слушно кладе велику вагу на рекомендації згаданої Комісії, яка мала б розглядати передані їй справи на правильно скликаному засіданні та робити свої рекомендації на підставі доброго і безстороннього розсудку. Часами такий звіт приймається вцілості, а часами його доповняється, залежно від довір'я, що його має Екзекутива до рекомендацій Комісії. Вища влада в цьому випадку Екзекутива, якій Комісія вітує, припускає, що Комісія була правильно склликана...

Хоча копія цього листа була вислана І. Білинському, від нього ані від нікого іншого не одержано жадної відповіді.

(Продовження буде)

В СУБОТУ, 22-ГО ЛИСТОПАДА Ц.Р., У МІСЦЕВОСТІ Дідгам, Масс. помер на 88-му році життя Джон В. МекКормак, відомий конгресмен і спікер Палати Репрезентантів та усіма шанований політик, який на протязі 42-річного перебування у Вашінґтоні на становищі конгресмена завжди заявляв, що „моє серце у Палаті Репрезентантів, не зважаючи на те, де я фізично перебуваю". В 1970 році МекКормак пішов на емеритуру і поступово відходив від політичного життя, хоч не переставав цікавитися життям свого дистрикту, мешканці якого все перевибирали його до Палати Репрезентантів. У відплату за те МекКормак цікавився життям і проблемами своєї дільниці і знав усі подробиці його жителів.

НЮ ЙОРК

У неділю, 2-го листопада, в 10:30 год. ранку тут, у Пластовій Станиці, в приміщенні Українського Народного Дому при Другій авеню, відбувся Святочний апель з нагоди річниці Листопадового Зриву. Апель започаткував пластовим гимном „Цвіт України і краса..." бунчужний свята ст. пл. Роман Яремчук у присутності голови Крайової Пластової Старшини Евстахії Гойдиш, станичного проводу та численних батьків пластової молоді.

У святочному наказі, який прочитала пл. сен. Оксана Кіналь, сказано, що пластуни особливо святочно відсвятковують ці роковини, "бо це для нас, пластунів, ті, які колись визволяли Львів і Західню Галичину, а 30 років пізніше передали свій урятований прапор нам з бажанням, щоби ми перебрали їхню традицію і їхню боротьбу за незалежність України. Сьогодні цих, учасників Листопадового Чину вже майже немає між живими. Але ми не сміємо забувати тих, які з такою вірою передавали нам свої сподівання і мрії. І ми не можемо цих сподівань завести. Ми будемо й надалі кожного року в день 1-го листопада відбувати свій Святочний апель, як довго існує Український Пласт, і на ньому, на свій пластовий спосіб, будемо здавати звіт із своїх осягів та зі своєї праці. Бо для нас кожна пластова проба, кожне відзначення за пластову працю — це один дальший ступінь до того, щоб гідно нести дальше несплямленим заповіт наших дідів і прадідів."

Мистецькою частиною Святочного апелю був монтаж 30-го Куреня юначок ім. Софії Галечко. У вступному слові пл. розв. Адріяна Лучечко згадала, що „62 роки минуло вже від часу, як останній раз Львів був справді українським, як на його ратуші маяв синьожовтий прапор... за ті довгі роки Львів і його населення пережило трьох наїзників, знищення, бомби, голод, арешти, вивози, розстріли, терпіння, але Львів ніколи не піддався." Вона говорила про сучасного наїзника, що закріпився у Львові після Другої світової війни — большевицького — та закликала не тільки до щорічних святкувань Листопадового Зриву, але й до пізнання цього оспіваного в поезії і спогадах Міста Лева.

„Львове, про тебе співають, земле моїх батьків, кожну вулицю знаю..." виголосив гурток „Ластівки", починаючи вірш Любови Забашти „Місто Лева". „За рідний край, за нарід свій, за волю України..." співав 30-ий курінь. „О, мій городе, завзятий, непокірний" деклямував гурток „Чайка" вірш Вадима Лесича „Мій Львів". Слідувала пісня „В горах грім гуде..." А відтак пластунки розвідувачки — Рома Мішко, Рената Яцинич і Марта Яремко — виголосили вірш Олеся Бабія „Львів наш". Прозірки про Львів, Київ та гори Карпати висвітлено під час відповідних змістом деклямацій. Піснею „Ми йдем вперед" закінчено цей монтаж, який вміло приготувала ст. пл. Віра Косович.

Пластуни вітали Таню Головінську, Лярису Дорожинську, Наталку і Таню Пурій, Таню Стефанишин, Марка Куриса, Марка Турчана та Тараса Ференцевича — нових членів в рядах новацтва.

З новацтва Христю Шкамбару, Марка Трохимчука, Доріяна Шобара іменовано на Жовтодзюбів, а Ярему Бачинського, Юрія Слижа та Гю Рейні — на Юних Орлят. Орлятами стали: Христя Головінська, Наталка Гірняк, Адріяна Богдан, Арета Левицька, Марійка і Анна Хамуляк, Ліза Сонна, Володимир і Юрій Волинець, Маркіян Дума, Ігор Кобрин, Юліян Левицький, Марко Савицький, Тереньо Соломон, Борис Трохимчук, Івась Хамуляк, Павло Червоняк, Тарас Абрамюк, Петро Луцик і Петро Стешин. Новаки Тарас Абрамюк, Роман Білевич, Петро Вербовський, Любко Ворох, Петро Клим, Петро Луцик, Тарас Певний, Петро Стешин і Тарас Ганкевич вийшли з новацтва та їх прийняв до 9-го Куреня юнаків ім. Святослава Завойовника зв'язковий пл.сен. Юрій Савицький.

Зворушливою хвилиною Свята було складання першої в житті присяги перед своїми курінними прапорами — 16-ма пластунами і пластунками з трох різних куренів. Їхні присяги відібрали зв'язкові — пл. сен. Павло Дорожинський з 3-го куреня, ст. пл. Володимира Гнатківська з 18-го куреня та ст. пл. Віра Косович з 30-го куреня. Пластунами учасниками стали Богдан Базилевський, Роман Грицин, Івась Набока, Андрій Оберишин, Андрій Оленець, Івась Шмотолоха, Наталка Дмитренко, Христя Добрянська, Роман Павлюк, Марта Подолюк, Адріяна Слиж, Тамара Каршаковець, Христя Червінська, Анна Шкамбара, Катруся Леонард і Регіна Яцинич.

Друге Юнацьке відзначення одержав пл. розв. Олег Данилюк за свою працю в Пластовій Станиці Ню Йорку.

Ст. пл. Михайло Худик одержав признання за його готовість кожночасно помагати у виховній праці 3-го куреня Уладу Пластунів Юнаків.

Відзначень було більше і всім тим пластунам належиться признання, що вони своїм добрим прикладом поліпшують своє оточення, у постійному прагненні до кращого майбутнього.

Відтак Станична Ольга Кузьмович закрила свято, звітуючи пл. сен. Евстахії Гойдиш. Голова Крайової Пластової Старшини Евстахія Гойдиш подякувала станиці за гарно переведене свято, а зокрема подякувала ст. пл. Вірі Косович за гарно підібрану та змістовну програму, побажавши найкращих успіхів у праці. Гимном „Закарпатських Пластунів" закрито цю частину свята.

Опісля пластова молодь закінчила свої святкування Богослужбою в церкві Св. Юра.

М.М.

ГАРТФОРД

У неділю, 2-го листопада, в залі Українського Народного Дому відбулася святочна академія, присвячена 62-им роковинам Листопадового Зриву.

Вранці у церкві св. Архистратига Михаїла відслужено Святу Літургію у намірені українського народу і Панахиду за борців, поляглих за волю України, в якій взяли організовану участь українські комбатанти та молодечі організації зі своїми прапорами. Отець шамбелян Стефан Шамко виголосив змістову промову, викликавши у присутніх неприховане зворушення.

У пополудневих годинах відбулася святочна академія, яку коротким словом відкрив голова Відділу УККА мгр Борис Крупа. Характеризуючи події Листопадових днів, він підкреслив потребу української духовної солідарности, як певну запоруку кращого завтра для української спільноти в діяспорі і в Україні.

Із непередбачених причин святочна доповідь не відбулася, тому приступлено до мистецької частини свята, в якій виступив місцевий квартет "Черемшина" під мистецьким керівництвом Оксани Кузьми і в музичному супроводі Христини Кінах, виконавши в'язанку стрілецьких пісень. Ліда Хома з Ню-Гейвену продеклямувала вірш "Україні" О.Г., а відтак вдруге виступив квартет, проспівавши дві пісні — "Берег в імлі" і "По Карпатах ходить осінь".

Четвертою точкою був виступ Ансамблю Молодих Бандуристів під керівництвом Світляни Мороз, який у відповідному монтажі укладу о. Дмитра Мамчура проспівав пісні: "Ой, місяцю", "Сонце низенько", "Ой, за лісочком", "Їхав стрілець на війноньку", "Цвіте терен", "Повій, вітре" і "Сміло, брати".

У передкінцевій точці Л. Хома продеклямувала вірш "Мій батько".

Відспіванням українського гимну закінчено Листопадову Академію.

П.Ш.

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ У ЗСА ВІДЗНАЧИЛИ ЛИСТОПАДОВІ РОКОВИНИ

ГАНТЕР

У суботу, 1-го листопада в 4-ій год. по полудні о. парох А. Павлюк відправив в церкві св. Івана Хрестителя в Гантері Торжественну Службу Божу з Панахидою за спокій душ воїнів, впавших у боротьбі за самостійність новопроголошеної молодої Української Держави, як рівнож за спокій душі св.п. Митрополита Слуги Божого Андрея.

Святочні Сходини, що відбулися після церковних відправ у мотелі "Карпатія", відкрив Юрій Лопатинський, вітаючи присутніх гостей, а особливо учасників Визвольних Змагань Стефана Щура, Максима Куриса та маестра Михайла Мороза.

Святочну промову виголосив М. Кознарський. "Кожного року в цьому дні, — говорив промовець, — віддаємо пошану тим, які згинули в боях за утвердження державного акту 1-го Листопада 1918 року, яким проголошено українську державність на українських землях б. Австро-Угорщини, а Львів її столицею. Цією послідовністю виставляємо свідоцтво вірности визвольній ідеї. Доля визначила нам бути носіями її в країнах українського поселення. Але боротьба вимагає свіжих поповнень. Ці поповнення — це наші діти, сьогодні вже у дозрілім віці. На батьках лежить обов'язок вказувати їм на конечність їхньої участи в громадському та політичному житті української спільноти і на обов'язок матеріяльного підсилювання українських наукових установ, амбасадорів української правди. Це буде продовженням боротьби творців Першого Листопада, яку вони вели на всіх відтинках життя і в яку включилася тоді молодь, котра ідею визвольної боротьби визнала імперативом свого життя".

Опісля В.С. продеклямувала монтаж віршів та пісень Т. Шевченка, "Марш партизанів" Б. Лепкого, В. Симоненка, Л. Костенко, І. Караванського, закінчивши "Кавказом" Т. Шевченка. Зібрані гості рясними оплесками нагородили обох прелегентів. Після сходин присутні ще довго гуторили при чаю та солодкому, співаючи стрілецьких пісень.

Закриваючи святочні сходини Ю. Лопатинський подякував присутнім за таку численну участь, подружжю Шевчуків за гостинність, а паням за підготовку перекусок та печива.

Зібрані гості, яких було понад 40 осіб, зложили 185 дол. — пожертв на Фонд Українського Інваліда, які переслано до Суспільної Служби Комбатанта у Філядельфії.

Учасник

БОСТОН

Заходом Відділу УККА в Бостоні українська громада в неділю, 2-го листопада ц.р., в 3-ій годині по полудні в залі української католицької церкви Христа Царя у Бостоні відсвяткувала 62-гу річницю Листопадового Зриву.

Програму академії попередили Служби Божі в обох українських церквах. Святочну академію відкрив коротким вступним словом інж. Конрад Гусак, голова Відділу УККА в Бостоні, попросив присутніх встати та вшанувати хвилиною мовчанки пам'ять тих, які творили це велике діло і зі зброєю в руках віддали своє життя за свободу українського народу та незалежність і соборність Української держави. К. Гусак з'ясував значення цього свята, а також закликав усіх до складання щедрих пожертв на українських інвалідів. Далі він представив присутнім провідника свята Володимира Федорова культурно-освітнього референта Відділу УККА в Бостоні й передав йому ведення програми свята. Вітаючи присутніх, Володомир Федорів представив головного доповідача свята, котрим була "Міс Союзівки" Орися Ганушевська, донька д-ра Тараса і Іванни Ганушевських з Провіденсу, Ровд Айленд. Доповідачка в добре підготованому рефераті з'ясувала значення Листопадового Зриву, який повинен бути нам дороговказом до визволення України.

По рефераті приступлено до мистецької частини, в який виступили артист Володимир Курило, який по-мистецькому продеклямував "Баляду про Побратима" Леоніда Мосендза; мішаний хор української католицької церкви Христа Царя в Бостоні під диригентурою Степана Дацька відспівав три пісні: "Вкраїно мати, кат сконав", "Хлопці, підемо" та "Козаче".

Слідкували виступи дітей "Рідної школи" з деклямаціями та Юного СУМ-А зі співами і танцями.

Після закінчення мистецької програми Володимир Федорів подякував всім виконавцям програми та закликав складати датки на УНФ. Він попросив до слова містоголову Відділу УККА мгр Ореста Щуллюка, який в своєму заключному слові згадав про Мадридську Конференцію, яка відбудеться 11-го листопада ц.р., і подав докладно, яку працю наш Відділ УККА в Бостоні з іншими етнічними групами приготовив на цю конференцію.

Програму започатковано відспіванням американського гимну, а закінчено українським гимном.

Д-р Іван Дідюк.

КЕРГОНКСОН

Заходами місцевого Відділу УККА відзначено тут у неділю, 2-го листопада, святочную академію 62-гі роковини проголошення незалежности Західньо-Української Народної Республіки.

Після відправи Божественної Літургії у намірені українського народу в церкві Пресвятої Тройці і Панахиди за поляглих героїв, — під час яких парох о. д-р Б. Волошин виголосив змістовну проповідь; — відбулася в церковній залі святочна академія, яку відкрив голова місцевого Відділу УККА Микола Василик. Святочну промову виголосив д-р Роман Барановський.

В мистецькій програмі виступили з деклямаціями Андрій Цимбал із школи українознавства, який продеклямував вірш Романа Завадовича "Листопад", а пластун Орест Лебедович — вірш Р. Купчинського "Надійшов листопад". Євген Гусак прочитав поему О.Г. "Україні присвячені слова в листопадові дні", а хор "Золотий гомін" під диригентурою проф. В. Бакума виконав низку пісень композиторів Стеценка, В. Витвицького і Лисенка. Жіночий квартет проспівав пісню М. Гайворонського "Ой, упав стрілець."

Свято закінчено відспіванням національного гимну.

Р.Б.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ

Заходами Управи Відділу Українського Конгресового Комітету Америки у Філядельфії величаво відбулися цьогорічні відзначування річниці проголошення самостійности Західньо-Української Народної Республіки й перебрання суверенної влади 1-го листопада 1918 року у Львові.

Святкування почалися ще у суботу, 1-го листопада, в дусі молитовного єднання всіх українців, де б вони не перебували: в 3-ій год. по полудні о. шамб. Роберт Москаль, в асисті о. Томи Саюка, відправив спеціяльний Молебень в українському католицькому Митрополичому соборі Непорочного Зачаття П.Д. Марії з відповідною проповіддю. У неділю, 2-го листопада вищезгадані катедральні отці і о. шамб. Петро Мельничук відслужили Божественну Літургію за український нарід і відправили Панахиду за душі поляглих у боротьбі за волю України. Канцлер Митрополії та парох Митрополичої катедри о. шамб. Роберт Москаль виголосив проповідь до зібраних ветеранів усіх українських військових формацій останніх сімох десятиліть та пластової і сумівської молоді, які взяли участь у Богослуженнях з прапорами, представників суспільно-громадських організацій та вірних, що виповнили Митрополичу катедру, прикрашену символічною могилою. Того ж дня о 2-ій год. по полудні відправлено традиційну соборну Панахиду коло пам'ятника Поляглим за Волю України на цвинтарі у Факс Чейз. Панахиду відправили оо. Михайло Пиріг Зиновій Золочівський, Тома Бариляк, Тома Саюк і Роман Мірчук, який виголосив слово до численнозібраного громадянства.

Святочну академію для відзначення роковин Листопадового Чину влаштовано тиждень пізніше, у суботу, 8-го листопада, з участю відомого й унікального Візантійського хору з Утрехту, Голляндія, під дириґуванням проф. д-ра Мирослава Антоновича; тенора-бандуриста Володимира Луцева з Англії та концертового пяніста-віртуоза Іринея Жука з Канади. З місцевих виконавців програми брала участь акторка Оксана Рудакевич.

Листопадову академію розпочав Візантійський хор відспіванням американського й голляндського національних гимнів і піснею „Засяло сонце золоте". Голова Відділу УККА проф. д-р Петро Стерчо відчитав текст Проголошення Самостійности Західньої Української Республіки з 1-го листопада 1918 року, що його видала у Львові Українська Національна Рада, й на тлі тексту цього універсалу виголосив святочне слово. Він закликав понад півтори тисячі учасників свята вшанувати присутніх на залі біля 30-ох учасників Першолистопадового Чину та інших учасників Визвольної Боротьби України в 1917-1921 рр., старшин і вояків УСС, УГА й Армії УНР і їх послідовників з рядів УВО, Карпатської Січі, Дивізії „Галичина", УПА й теперішніх нескорених в Україні.

Після рецитації Оксани Рудакевич твору власного авторства „У мене був одинокий син...", виступили Візантійський хор, тенор-бандурист Володимир Луців і пяніст Ириней Жук. Хор розпочав свій виступ виконанням „Буди ім'я Господнє благословенне" та „Іже Херувими" Д. Бортнянського й „Отче наш" О. Новохацького. У чергових трьох трипісеневих виступах „Голляндські козаки" відспівали з чудовою українською вимовою і з бездоганною дикцією „Закувала та сива зозуля" П. Ніщинського; „Карпати" І. Шамо; „Коломийку" А. Гнатишина; а крім того, фрагменти з „Вечірні", києво-галицьким напівом, і інші. В програмці, на жаль не зазначено прізвищ солістів хору, одним із найкращих серед них був голова хору Павло Гаккеннес.

Виступи хору були переплетені співом соліста Володимира Луцева та грою на фортепіяні Іринея Жука. Тенор В. Луців, акомпаньюючи собі на бандурі, виконав старовинну „Думу про Страшний Суд" кобзаря О. Вересая та уривок з „Ґавоту" муз. Лисенка в обробці для бандури А. Омельченка. Іриней Жук у фортепіяновому супроводі відспівав „Як давно" муз. Гр. Китастого та „Киптар" Я. Барнича. Два сольові виступи концертового пяніста-віртуоза Іринея Жука включали „Гуцульську токкату" А. Кос-Анатольського; сонату Ф-моль, оп. 5 Й. Брамса, та баляду Г-моль Ф. Шопена; поему-леґенду, оп. 12, А. Косенка та фантазію на тему української народної пісні Ф. Ліста і „Мадярську рапсодію ч. 6" того ж композитора.

Публіка, яка майже вповні виповнила велику й акустично збудовану авдиторію Середньої школи Кардинал Даґерті на 2,000 місць, з захопленням вітала всіх виконавців довготривалими оплесками.

Святкування закінчено спільним відспіванням „Ще не вмерла Україна" — Візантійським хором і майже двотисячною публікою, якою дириґував проф. д-р Мирослав Антонович.

Перед закінченням концерту голова Відділу УККА проф. д-р Петро Стерчо в супроводі секретаря Відділу Мирона Баранецького та члена Управи Марії Касіян вручив голові Утрехтського Візантійського хору Павлові Гаккеннесові грамоту признання і вдячности від українського громадянства Філядельфії за безперебійне тридцятьрічне плекання української музичної культури та поширювання її доброї слави у вільному світі. З 30-літтям діяльности хору, члени якого виключно родовиті голляндці (за винятком дириґента проф. д-ра М. Антоновича), вітав хор також голова чоловічого хору „Прометей" Ігор Кушнір, який у супроводі хористів і пань передав кошик квітів дириґентові, а китиці гвоздик В. Луцеву та І. Жукові. Від мішаного хору „Кобзар" вітав квітами голова інж. Евстахій Филипович. Слід відмітити, що з Управою Відділу УККА дуже тісно співпрацювала Українська Католицька Митрополія та чоловічий хор „Прометей, щоб уприємнити побут голляндських гостей у Філядельфії.

У неділю, 9-го листопада, Візантійський хор співав Службу Божу у Митрополичому соборі Непорочного Зачаття, що її правив о. шамб. Роберт Москлаь в асисті свого сотрудника о. Томи Саюка. Катедра була виповнена вірними, а спів о. шамб. Роберта Москаля прекрасно гармонізував зі співом голляндських любителів української літурґійної музики. Відспівавши врочисто традиційні „многолітствія", о. шамб. Москаль заінтонував многоліття для Візантійського хору й голляндського народу, а зокрема його Королеви Беатрікс, яке відспівали всі учасники цього незабутнього Богослуження.

Святковим полуденком, що його влаштував парох Митрополичої Катедри для голляндських гостей після Служби Божої, закінчено надзвичайно емоційне братання представників українського громадянства Філядельфії, а зокрема хористів „Прометея", з членами Візантійського хору з Утрехту.

Як відомо з преси, Архиєпископ Мирослав Іван Любачівський, хоч і перебуває в Римі, видав свій пастирський лист у справі відзначування Першого Листопада, а Владика Василь Лостен, ординарій стемфордський, взяв участь у святкуваннях Листопадового Чину в товаристві генерального вікарія о. д-ра Івана Білинського, канцлера Митрополії о. шамб. Роберта Москаля, о. проф. Михайла Пирога, о. крилошанина Томи Бариляка, о. д-ра Василя Макуха та інших.

В—УККА

Дитячий хор при школі св. Духа

ЧЕСТЕР

Рік-річно українська громада в міру своїх сил відзначує історичні дні Листопадового зриву урочистими академіями - концертами. Цьогорічні святкування відбулися в неділю 2-го листопада, у просторій авдиторії школи св. Духа при УКЦеркві.

Святкування попередили окремі моління в церкві св. Духа: Служба Божа в намірені українського народу і урочиста Панахида за поляглих героїв Листопадового чину, що їх відслужив за неприсутнього-хворого о. Петра Липина його сотрудник о. Юрій Ворощак, який рівнож у своїй недільній проповіді згадав про велич Листопадового чину та його творців-героїв. Головними виконавцями програми академії були діти цілоденної школи св. Духа, але і старше громадянство брало активну участь у програмі.

Ініціятором і спонзором академії був місцевий Відділ УККА, при чому на окреме вирізнення заслуговують дві його референтки: Марія Карман, культурно-освітня референтка, та Лідія Грабова, імпрезова референтка, яка при допомозі учительського збору школи св. Духа зайнялася підготовкою хорових продукцій свята.

Свято-академію розпочато американським гимном, що його відіграла на фортепіяні керівник місцевого Відділу УМІ Лідія Грабова. Марія Карман сказала коротко про значення Листопадового чину в історії українського народу. Василь Пастушок, голова місцевого Відділу УККА, у своєму слові говорив про історичну велич Листопадового зриву, яким український народ доказав світові, що змагання за найбільший скарб народу — за волю — не знає ціни. Він попросив присутніх звеличити відомих і невідомих героїв, які своєю кров'ю записали сторінки Листопадового чину, ‑ постанням з місць та однохвилинною мовчанкою.

В ході програми Осип Кізюк, єдиний ще живучий у нашій громаді учасник визвольних змагань 1918 року, поділився з присутніми споминами з тих світлих днів української історії, насвітлюючи успіхи й невдачі наших бойових сил, які стояли в славному, хоч нерівному бою з переважаючими силами ворога. О. Кізюк розповів також про жахливий тиф, що скосив сотні бойовиків і цим причинився до наших невдач на фронтах. Маніфест, виданий Українською Народною Радою у Львові, відчитав українською мовою студент університету М. Горбовий. Вірш „В день Першого листопада" С. Черкасенка віддеклямувала по-мистецькому, з великим зворушенням Дозя Пастушок, кореспонденційна секретарка місцевого Відділу УККА.

Далі програму виконували діти школи св. Духа. Вони проспівали: „Не сміє бути в нас страху", слова і муз. Р. Купчинського; „Геть вороги України", слова та музика А. Гнатишина; „Човен хитається" та „Марширують добровольці", слова й музика Р. Купчинського. Діти другої кляси збірно виконали ритмічні вправи до пісні „Гей, там на горі Січ іде" при фортепіяновому супроводі Л. Грабової.

Збірні деклямації виконали такі діти: „Калина не гнеться" — деклямували Мішел Федіна, Браєн Клеко, Мішел Гавриляк і Михайло Гавриляк; „В річницю Листопада", укладу Ганни Чепіль, виконали — Колін Донеллі, Ґреґорі Бичковський, Б. Колінський, Й. Претті, Л. Кембел, М. Бейкер і К. Давид; „Золоті листки" Лесі Українки виконали слідуючі діти — Л. Фултон, К. Сулик, М. Бондерський, Т. Брачек і Ю. Лижницька. Учениця Школи українознавства Л. Кізюк деклямувала вірш „Що то за грім", а С. Кізюк вірш „Спочинь, серце, на хвилину"; Х. Комановська з Вудлину, студентка середньої школи, виконала на фортепіяні сольо „Софійські дзвони", музика Ревуцького.

Перед закінченням концерту-академії Марія Карман, яка вела програму, відчитала уривок з поеми Уляни Кравченко „У Листопадові дні", наголошуючи окремо кінцеві слова: „І міць росте-гартується у пеклі мук народу". Після того вона подякувала всім виконавцям та присутнім глядачам, які майже по береги заповнили простору залю-авдиторію школи св. Духа.

Сцена була прикрашена скромно, але по-мистецькому: під великим Тризубом на синій таблиці видніла золотими літерами писана дата: 1-IX-1918.

Майже всі діти-виконавці програми виступали в українських народних строях. Академію закінчено відспіванням українського національного гимну.

Мгр Володимир Сич

ГЕМПСТЕД

Старанням Відділу УККА, повіт Нассав, тут відзначено 62-гу річницю Листопадового Зриву в неділю, 2-го листопада.

Уранці цього дня в обох українських церквах відслужено Богослужби, а отці пароxи — о.д-р Семен Гаюк в українській православній церкві й о. Еміліян Шаранeвич в українській католицькій церкві, виголосили відповідні проповіді.

По полудні, в 4-ій годині, в українському католицькому Центрі відбулась мистецька програма, присвячена цій світлій події. Програму започатковано українським національним гимном, а голова Відділу інж. Сергій Небожинський відкрив її коротким вступним словом.

Програма свята складалася з таких точок: виступ юних бандуристів під проводом студента Олександра Калиновського, що відіграли кілька стрілецьких і народних пісень; деклямації пластунки Марти Пололюк та її брата Ромка, які продеклямували вірші, присвячені Листопадовому Зривові; сольовий виступ ‑ гра на фортепіяні Ніни Павленко, ґрадуантки Джуліярд школи, яка відіграла кілька композицій. Святкову доповідь виголосив Микола Курчак.

Сцену вдекоровано за проєктом мистця Ігоря Кучмака.

Програму свята закінчено піснею "Не пора" та коротким словом подяки голови Відділу всім виконавцям.

Після закінчення програми скориставши з великого числа присутніх, голова Відділу, — делеґат на XIII Конґрес Українців Америки у Філядельфії, звітував про перебігу Конґресу. Цей звіт доповнили деякі делеґати від інших організацій, після чого були запити до делеґатів та коротка виміна думок на цю тему, яка закінчилася відчитанням та підписанням відповідної резолюції — апель до президента УККА проф. Лева Добрянського, щоб він ужив всіх зусиль і старань, щоб зліквідувати розбиття УККА, що наступило на XIII Конґресі, та привернути йому знову ролю організації організацій.

М. Курчак

ТРЕНТОН

Заходами Громадського комітету, в який увійшли представники українських установ, товариств і церков, українська громада Трентону та околиці традиційним звичаєм святочно й об'єднано відзначила 62-гі Листопадові Роковини.

У неділю, 2-го листопада ц. р., при численній участи громадянства та організованої молоді з прапорами, настоятелі церков Трентону відправили торжественні Святі Літургії з відповідними проповідями, в наміренні української державности та Панахиди за поляглих борців.

У неділю, 16-го листопада, влаштовано спільну Листопадову Академію в модерній залі української католицької парафії св. свщм. Иосафата. Академію відкрив коротким словом голова Громадського комітету Б. Качуровський, підчеркуючи велике значення Листопадового Зриву, який причинився до з'єднання усіх українських земель у своїй соборній і самостійній державі.

Маніфест Української Національної Ради з 1918 року прочитав член СУМА Чечук.

Святочну доповідь виголосив студент університету Остап В. Корчмарик, який зробив велике враження на присутніх оригінальністю тематики і зворушив їх майстерністю вислову. Український Трентон вперше почув зразкову доповідь — доповідь молодої людини, яка виявила велике знання українського минулого й зуміла зробити правильну оцінку українських змагань на рідних землях, що визначилися героїзмом і готовістю на найбільшу жертву, та нашого кволого, зфрагментованого матеріялізмом і асиміляційними процесами життя на поселеннях. „Стан розвитку української культури і українського слова в діяспорі є дуже тривожний. Українська книжка стає майже всіми забута, головно молодим поколінням. Українська спільнота, замість виявити стримління до однієї мети, є безнадійно зфрагментована... Постепенно втрачаємо контакт з нашим культурно - історичним корінням, а зерно цього коріння — це вічно живуче українське слово... Відзначування Листопадового Зриву не повинно бути тільки короткотривалим переживанням, а основним дороговказом і палаючим вогнем на тернистому шляху українського народу для відновлення Самостійної і Соборної Держави" — сказав прелеґент. Остап Корчмарик від ранньої молодости, завдяки дбайливості батьків д-ра Богдана, історика, та покійної вже тепер матері Насті, виніс здому глибоку любов до всього, що рідне, основне знання українського славного минулого і культурних надбань, а зокрема рідної мови. Притаманні йому — скристалізований релігійно - національний світогляд та потяг до українського організованого життя з вирізненням пластового уладу. Остап — це один із нечисленних українських молодих людей, який має всі завдатки, щоб вже в недалекому майбутньому стати на зміну варти.

Леся Татомир - Городиська чітко продеклямувала зворушливий вірш „В день Першого Листопада" О. Черкасенка. Треба підкреслити, що Леся є дуже активна в громадському житті Трентону, зокрема як голова Молодечого Відділу СУА. Вона як конферансьє вміло керувала дальшою програмою академії.

Слідувала збірна деклямація „Кріс" учнів третьої кляси школи українознавства при церкві св. свщм. Иосафата. Далі виступив молодечий квінтет бандуристів „Орли" з Пассейку під мистецьким керівництвом Володимира Васькова, що при акомпаньяменті бандур милозвучно відспівав чотири пісні: „Гей, злітали орли", „Полтавський рушничок", „Крізь села дорогою" та „Ну і що ж".

Після перерви гарно деклямували від ОДУМ-у сестрички Катя та Оксана Посеви: „Іржавець" і „Тим, що впали"; від Пласту — талановита новачка Тамара Кузик — „О, земле свята", „Любіть Україну" та „Виростеш ти, сину"; від СУМ-А — юнак Богдан Возняк — „Ми...", та вдруге квінтет „Орли", що бравурно відспівав „Марш України" „Ой, літа орел", „Гей, Степане" і „Набирали добровольців".

Всім виконавцям та гостям за численну участь щиро подякував голова Громадського комітету.

Академію закінчено національним гимном.

Слід підчеркнути відрадне явище, що виконавцями цієї дуже вдалої та зворушливої Академії в Трентоні була українська організована молодь.

П. В.

ҐЛЕН СПЕЙ

Українське Село в Ґлен Спей під протекторатом Громадської Ради, від часу її постання, щорічно в міру своїх скромних можливостей врочисто відсвятковує Листопадовий Чин. Цього року першого листопада припав у суботу. Святкування почалися в год. 10-ій ранку Службою Божою, яку відправив учасник тих подій 90-річний о. крилошанин Стефан Клепарчук, а опісля другу Службу Божу, о год. 2:30 по полудні відправив о. Богдан Скасків, адміністратор парафії св. Володимира.

О год. 7-ій вечора у виповненій вщерть залі під церквою відбулась святочна Листопадова Академія. Її відкрив голова Громадської Ради д-р Олександер Ничка та передав ведення програми Петрові Мельникові, імпрезовому референтові.

Піснею „Ой, у лузі червона калина" почав програму місцевий жіночий хор під орудою інж. О. Гапія, при фортепіяновому супроводі Г. Балабан. Глибоку змістом, святочну промову виголосив Я. Гадуняк. Запрошений на імпрезу, знаний усім ансамбль бандуристів під керівництвом В. Юркевича виступив із трьома стрілецькими піснями, після чого Ірена Паславська зворушила присутніх своєю деклямацією вірша Алли Косовської „Травнем усміхнувся листопад". Ще раз із двома піснями виступав жіночий хор, після чого ансамбль бандуристів заспівав низку стрілецьких і повстанських пісень.

Національним гимном, що його відспівали всі присутні, закінчилася ця надзвичайно вдала імпреза в українському селі Ґлен Спей.

Ще довго не розходились люди. При солодкім і каві, у товариській гутірці виконавці та публіка продовжували цю щорічну зустріч з нагоди вшанування Листопадового Чину.

Н. Н.

ІНДІЙСЬКИЙ УРЯД ІНДІРИ ҐАНДІ категорично вимагає від уряду ЗСА, щоб той погодився на доставу збагаченого урану, потрібного для функціонування великої електрівні в Тарапур, недалеко Бомбею. Вашінгтон погодися вже раніше на доставу відповідної кількости урану, але припинив її після того, як індійський уряд відмовився ґарантувати, що на майбутнє не вживатиме того урану для побудови дальших атомових бомб, як це вже сталося перед тим. Індія вимагає негайної доставки 19,8 метричної тонни пального, замовленого ще в серпні 1979 року.

ЛИСТОПАД — ЦЕ МІСЯЦЬ „ЛИСТОПАДОВОЇ ЗБІРКИ" НА ФОНД ДОПОМОГИ ВОЄННИМ ІНВАЛІДАМ НАШОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ!

СПОВНІТЬ І ВИ ПОЧЕСНИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ОБОВ'ЯЗОК І ВИШЛІТЬ СВІЙ ДАР ДЛЯ ІНВАЛІДІВ НА АДРЕСУ:

Social Service of Ukrainian War Veterans, 1321 West Lindley Ave., Philadelphia, Pa. 19141.

СТ. ПІТЕРСБУРҐ

Цьогорічне свято Листопадового Здвигу підготовив тут хор „Україна" під протекторатом Українсько-Американського Товариства в Ст. Пітерсбурґу, яке приміщується в домівці української католицької церкви Святого Богоявлення Господнього при 434-90 авеню північ.

Свято було попереджено соборною Службою Божою, яку відправив о. Стефан Адамяк, парох церкви, та Панахидою за борців, які віддали своє життя за Батьківщину. Під час Богослужень співав церковний хор під орудою інж. Богдана Бемка.

Членкині хору „Україна" приготували обід, дохід з якого передано хорові для прибрання нових убрань для хористок.

Свято 62-ої річниці Листопадового зриву відкрив інж. Богдан Бемко, голова УАТовариства, який в українській і англійській мовах розповів про значення Листопадового Зриву та інших великих історичних подій.

У мистецькій частині виступив хор „Україна" під диригентурою інж. Б. Бемка, акомпаньював проф. А. Омельський. Хор проспівав кілька пісень, солістка - сопрано — Люда Жеске. Проф. А. Омельський виконав на фортепіяні власну композицію. Отець Юрій Печенюк, православний парох, із дружиною, паніматкою Тамарою та у супроводі хору прорецитували монтаж „Листопад", який написав о. Печенюк. На святі було присутніх понад двісті осіб.

Академію закінчено українським гимном „Ще не вмерла Україна".

Ю. Іваськевич

МАЯМІ

Як рік-річно, так і цього року заходом місцевого Відділу УККА тут відбулось традиційне відзначення Листопадового Чину в Українському Горожанському Клюбі в Маямі в неділю, 9-го листопада, в 2-ій год. по полудні.

Управа Відділу вирішила змінити стертий спосіб відзначування роковин академіями, співами, деклямаціями тощо, а примінити новий модерний спосіб — живою лучністю з публікою, споминами і оповіданнями пережитих подій живих свідків Великого Чину та виміною думок про наслідки цих подій.

Цьогорічне Листопадове Свято відбулось у сердечній атмосфері при співучасті Блаженнішого Митрополита Мстислава, що саме два дні перед цим приїхав сюди на відпочинок.

Свято почалось молитвою Митрополита при гарно накритих столах, після смачної перекуски, що її приготовили невтомні пані, члени клюбу.

Офіційну частину свята відкрив голова УККА Т Максимович. Д-р Ю. Цегельський привітав теплими словами шановного гостя Митрополита і сказав про значення Листопадового Чину для завершення соборности всіх українських земель, бо якщо б не було Листопадового перевороту і проголошення самостійности західніх земель України, не було б контрагента до проголошення самостійности і соборности української держави.

І. Ракуш, промотор і чинний співорганізатор майже кожної культурної і суспільної імпрези в Маямі, розвинула перед слухачами панораму світлих подій героїчного Листопада і підкреслила великий вклад нашої Церкви у моральній і ідеологічній підготові українського народу до Листопадового Чину та його взірцево зорганізоване переведення майже в усіх містах західньоукраїнських земель. Свою доповідь вона закінчила патріотичним віршем Михайла Орлика „Листопадовий Зрив".

Голова Клюбу Т. Максимович і культурна референтка Відділу УККА К. Годівська попросили Блаженнішого Митрополита поділитись споминами про свої переживання у спільній боротьбі за самобутність і соборність українських земель.

Шановний промовець з властивою йому щирістю і безпосередністю розповів про свою працю від самих початків творення української державности як старшини кінного полку Запорізького Корпусу, а згодом як зв'язкового до отамана Долуда у північній частині України, на Волині і Поліссі, та про співпрацю з Урядом Західньо-Української Республіки вже від початку листопада 1918 року у Львові.

З великим зворушенням Блаженніший Митрополит розповів про мандрівку Запорізького Корпусу з Криму та прибуття їх саме в день св. Юрія, патрона Корпусу, на Запоріжжя і зустріч із корпусом Січових Стрільців на Хортиці, у самому серці Козацької Січі, „де могили з вітром розмовляють".

Митрополит Мстислав зробив слушне заключення, що зрозуміло, чому Москва так послідовно руйнує наші цвинтарі — щоб знищити українську традицію і лучність із нашими героями і борцями за волю і славу України.

Українським національним гимном закінчено це Свято.

Ще довго розмовляли присутні про вагу і значення таких зустрічів, а Блаженніший висловив своє вдоволення із такої виміни думок і в дальшій розмові признав велику ролю у відродженні української державности УК-Церкви, чого не могла довершити УПЦерква у обставинах московської дійсности. Вкінці вирішено скликати збори для обговорення сучасних подій.

Т. В.

У ЗІМБАБВЕ, КОЛИШНІЙ РОДЕЗІЇ, А ТЕПЕР негритянській республіці в Південній Африці відбуваються вибори до провінційних і міських урядів. У виборах позначилися глибокі розходження між групами колишніх партизанів, які тепер довели навіть до збройних інцидентів. Прихильники партизанського лідера, який тепер є міністром внутрішніх справ Зімбабве, Джошуа Нкому, вже від якогось часу поновили збройну активність, але дотепер виступали тільки проти білих осадників. Тепер же вони поширили свою бойову активність на відносини з іншими негритянськими угрупуваннями, а головно проти організації, що її очолює Роберт Мугабе, теперішній прем'єр. Наслідком того протягом шости місяців від проголошення самостійности Зімбабве згинуло в тій братовбивчій боротьбі 92 особи.

Золотий ювілей ОУК Торонто-Місто

Найбільший і один з найстарших Відділів Організації Українок Канади ім. Ольги Басараб у днях 18-го і 19-го жовтня цього року відсвяткував 50-річчя своєї діяльности, часто непомітної, але всеціло спрямованої на підтримку визвольної боротьби України, виповненої глибоким патріотизмом скромних членок, не зіпсованих світовими, хоч високопарними, але неможливими до здійснення, ідеями. Свою любов до дорогої, незабутньої батьківщини виссали вони з надрів пребагатої, знедоволеної вічним змагом до волі України.

Отже тут, на новій вільній землі, п'ятдесят років тому зобов'язалися молоді українськи патріотки ів глибині своїх чистих сердець присягли вірно служити Україні до загину.

І вони не зламали святої обітниці. З посвятою трудилися і відмовляли собі приємностией, а останній, важко загарований у часі великої кризи гріш слали туди, на далеку, але дорогу й рідну їм Україну.

А потім зорганізували — притягли до спільного воза — інші українські організації, щоб рятувати від репатріяції і певної смерти своїх братів і сестер на скитальщині, посеред яких були колишні бойовики, українські вчені та вояки-дивізійники.

Тепер вже, зі своїми донями і внучками, вони стали до звіту, щоб перед українською громадою показати свою преважливу роботу для збереження української субстанції на чужині.

Перед ювілеєм у вівторок, 4-го жовтня, в день Св. Покрови чисельно зійшлися членки ОУК і українське громадянство Торонто до церкви Матері Божої Неустаючої Помочі, щоб полякувати Всевишньому і св. Покрові за опіку та виблагати ласки для своїх подруг—43-ьох членок Відділу Торонто-Місто, яким не судилося радіти на цьому світі з нами цим великим святом.

Золотий ювілей ОУК відзначено святковим обідом, забавою і ювілейним концертом: До успіху святкувань теж причинилася молодь Українського Національного Об'єднання, яка допомагала членкам прикрасити дві великі залі УНО, де мали відбутися бенкет і забава, — тут молоді також виступали в ансамблях: "Калина" — дівочий хор і танцювальна групи, які виповнили і збагатили програми ювілейних імпрез.

Мистецьку програму святкової вечері скомпонувала і змонтувала Марія Сірота, культурно-освітня референтка Відділу ОУК. Хором дидиригувала членка культурно-освітньої референтури Параня Гарасимчук. Концерт зорганізував член УНО Семен Джуган, хореограф і основоположник танцювального ансамблю "Калина". Фортепіяновий супровід був у руках здібної піяністки Адріяни Ґеник-Березовської-Радолацької. Оркестра під батутою Івана Ляховича супроводила танкові виступи на концерті. Хорові "Калина" на ювілейному концерті акомпаньював Роман Коґут.

Столи прибрали Броня Мокрій, Анна Гошовська, Ірена Корд, Марія Ярямко. Вони також займались експедицією запрошень, оголошень і продажем квитків вступу на бенкет. Допомагали їм ще інші членки ОУК, яких годі всіх перечислити. За програмки відповідали: Павлина Загребельна, Олена Мицик і Марія Калимін. Мистецьке оформлення свята виконав Павло Романишин. Допомагали їм Анна Вах, Оля Брус і Ярослава Зорич. Кореспонденційну роботу виконали Стася Соссмут, Олена Федак і Осипа Максимів. Допомагала їм Марія Сірота. В концертовім комітеті крім Семена Джугана працювали: Іван Ляхович, Параня Гарасимчук, Марія Підкович, Ольга Лещук, Ліда Лилик. Невтомна голова Відділу ОУК Катерина Кутна очолювала ювілейний комітет Золотого ювілею ОУК Відділу Торонто-Місто.

Звичайно перше враження є найсильніше, бо воно настроює до дальших переживань. Вже при вступі в бенкетову залю впалала в очі сніжна білінь накрить круглих столів, посередені золотом сяяли коровайчики, обведені золотоквітними віночками, а в них застромлені біленькі свічечки. На головному столі — два великі короваї у вінках. Це ж бо Золоте весілля Організації Українок Канади.

Напроти дверей на підвищенні, неначе на покуті, на великому килимі посередині напису "50 літ ОУК" — метрового розміру портрет Ольги Басараб — опікунки ОУК, прибранний вишитими рушниками, що поринав у золоті осіннього листя. У стіп портрету золото-жовта таблиця зі списком померлих членок Відділу, обгорнена чорною лентою. Перед ними на столику, покритому мережаною золотистими взорами скатертю, горять дві свічі. Ціла сцена прибрана золотолистям.

"Отже тішмося" — пісню радости з приводу 50-річчя ОУК, слова М. Сіроти під супровід пяніна заспівав дівочий хор "Калина", і до залі, заповненої святковим людом, вмаршували почесні гості і зайняли місця за почесним столом.

Свято відкрила голова Відділу ОУК К. Кутна привітом ювіляток, представників організацій і всіх гостей. Вона переповіла початок заложення ОУК, свідком якого була: привітала голову першого Дівочого гуртка при Українській Стрілецький Громаді у Вінніпегу Анну Музику-Моту; першу голову Торонтонського гуртка Стефанію Савчук; голову ЦУ ОУК Софію Проців, яка також була членкою — основоположницею Організації Українок Канади, що перебрала цю назву після створення централі в Саскатуні, яка об'єднала всі Дівочі гуртки при УСГ.

На заклик голови вшановано померлих членок ОУК. Вступне слово про ОУК і привітання зібраних англійською мовою виголосила друга заступниця голови Марія Підкович.

Ведення програми вечора перебрала Олена Мицик, заступниця голови УЦ ОУК. Хор "Калина" відспівав "Отче наш", а о. д-р Роман Даниляк, у заступстві єпископа УКЦеркви східньої Канади Владики Ізидора Борецького, провів молитву, привітав ювіляток і, як колишній МУН-івець, подякував їм за християнське й національне виховання української молоді в Канаді. При співі хору "Многая Літа!" перша заступниця голови Відділу Павлина Загребельна в асисті двох МУН-івок внесла до головного столу ювілейного торта, освіченого 50-ма свічечками. Їх погасили три провідні членки-піонерки ОУК: Стефанія Савчук — перша голова ОУК в Торонто, довголітня голова ЦУ ОУК і зараз почесна голова ЦУ ОУК, СФУЖО, і заступниця президента СКВУ; Софія Проців — довголітня голова Відділу Торонто, а тепер голова ЦУ ОУК; Катерина Кутна — голова нашого Відділу ОУК.

По вечері ведуча програмою представила гостей головного стола, представників жіночих організацій Торонто: СУК ім. Княгині Ольги, ОЖЛВУ, КУК, ЛУКЖ при церквах — Пресвятої Евхаристії; Успення Пресвятої Богородиці, катедри св. Йосафата, ОУК Торонто-Захід, редакції "Жіночий Світ" і радіовисильні "Пісня України". З поза Торонто прибули гості зі Судбурів, голови і членки ОУК Відділів: Ст. Кетеринс, Ошави, Гемілтону і хуторяни оселі УНО "Сокіл" з Гакстону, Онт.

Наспіло багато привітів з далеких сторін — з Мюнхену від професорів Олександри Сулими і Юрія Бойків, від Відділів ОУК Ванкуверу, Бритіш Колумбія, Реджайни, Саскатун, Вінніпеґу, Манітоба, і Віндзору, Онтаріо, Філії УНО Торонто-Захід і ЛУКЖ церкви св. Миколая. Відчитано привіти президента СКВУ Миколи Плав'юка, Архиєпископа УГПЦ Східньої Канади Владики Миколая Дебрина, єпископа УКЦ Владики Ізидора, сенатора Павла Юзика, ляйтенант-губернатора Павлини МекҐіббон, прем'єра Онтаріо Вілляма Дайвіса і посадника міста Торонто Йогана Севела.

Усні привітання зложили: д-р Модест Мицик, прочитав привіт від ПУН (Проводу Українських Націоналістів); Леонід Філь, голова Президії УНО; Софія Проців — ЦУ ОУК; Михайло Шебець — голова ГУ УСГ; мгр Євген Мастикаш - УВФонд-КК (Крайова Команда Українського Визвольного Фонду); Михайло Лучків — голова КУ МУНО; адв. Роман Максимів — голова Філії УНО Торонто-Місто; Петро Фабіян — голова УСГ Торонто; директор "Нового Шляху" — Василь Ситник; директор Української Кредитівки УНО — Михайло Ребрик, і Григорій Адамович — голова МУНО Торонто-Місто.

Надя Остапчук розказала життєвий шлях головного промовця — д-р Марусі Бек. Публіка оваційно привітала її вставанням з місць і потім — вставанням подякувала за досконалу доповідь. Були в ній і поезія, і гумор, а понад все домінував глибокий патріотизм, збудований на трьох головних християнських чеснотах: Любові (Так, Перша — Любов!), Вірі й Надії. Змалювавши позолочену осінь Канади, прирівняла її багатство і красу до Золотистого ювілею Українок Канади. На весні життя членки ОУК з любов'ю засіяли віру і надію в слушність змагань і в побіду української національної правди. Літом ростили, плекали, берегли її, щоб тепер, в осені життя, радуватися плодами їхньої праці — прекрасними дітьми і внуками, яких бачимо тут. Вони так, як матері, живуть і трудяться для України. Окрилені любов'ю, вірою й надією напевно злійснять мрії та бажання матерів.

Так само щиро і радісно прийняла святкова громада почесну гостю Стефанію Савчук, яка ділово, чітко і докладно переповіла завдання, працю і жертвенність Організації Українок Канади як цілости, зокрема Відділу Тонто-Місто. Постала ОУК щоб вишукувати, організувати і виховувати в патріотизмі молодих українок Канади. Не завела віра в українську людину. Щиро, завзято, з самовідреченням працювали вони і несли всебічну допомогу Україні. А в Другій світовій війні щиро працювали в Червоному Хресті для Канади і в рамках Золотого Христа для скитальйів.

В гармонійній співпраці з братніми організаціями й іншими релігійно-національними українськими угрупуваннями змагалися за справедливе ставлення чужого оточення до всіх пекучих потреб України, для її чести і слави і волі. Закінчила промову словами признання ювіляткам і побажанням дальшої витривалости та кожночасної готовости вірного служіння ідеалам Божим і національним.

Голова Централі ОУК Софія Проців перечислила многогранну працю ОУК від початків створення її по сьогодні. Подякувала членкам-ювіляткам за їх жертвенність і посвяту для української спільноти в Канаді, вільному світі та в Україні. Побажала їм сили і стійкости у будуччині на добро України і Канади. В ювілейному році 50-ліття ОУК Центральна Управа зготовила Грамоти для члинок ОУК за їх активність в організації. Пані Савчук і Проців роздали Грамоти 80 членкам ОУК. Всіх у Відділі Торонто-Місто є 170 членок.

Промови переплітали мистецькі виступи. Членки МУНО: Кім Дрейк (сольоспів), а Ганя Підкович, Оксана Андрусяк, Дарія Ільясевич і Людмила Шанга з чуттям і доброю дикцією віддали вірш Лесі Храпливої-Щур „Мати", з якого М. Сірота створила речитативно-вокальний монтаж. Почала Кім сольоспівом колискової „Ой, завісила колисочку мати". До сліз зворушили слова і відповідно до них підібрані пісні хору „Калина", що супроводили кожну стрічку. Були це — „Засвистали козаченьки", „Думи мої" і „Лебеді материнства" Симоненка з підкресленням і повторенням останньої стрічки: при кінці вірша: „Можна все на світі вибирати, сину, Вибрати не можна тільки батьківщину" — звучало сильно і переконливо. З насолодою вислухано також три пісні молодої талановитої співачки Оксани Рогатин-Макогон. Не випустила б її зі сцени так легко публіка, якби не обмежений час, бо в долішній залі вже починалася забава, а тут ще три точки до кінця програми.

М. Сірота подякувала всім виконавцям програми бенкету і завтрішнього концерту, представникам Церков, організацій і установ ювілейному комітетові, МУНО-ві, всім приявним і неприявним, що чимнебудь причинилися до успіху цих святкувань.

Молитвою, яку замість неприсутнього Владики Миколая перевів о. Степан Гуцаляк, вичерпано програму вечора. Отець пригадав завтрішнє св. Євангеліє — „Притчу про сівача", і побажав ювіляткам, щоб посіяне ними зерно падало тільки на добрий ґрунт і дало стократній збір.

Славнем закінчено бенкет. Після нього до пізньої ночі тривала забава.

Наступного дня відбувся концерт в Раєрсон театрі. Програму заповнив танцювальний ансамбль „Калина", який дав 11 танців: „Ми Українці", „Тропотянка", „Сокальський козак", „Повзунець", „Українське весілля", „Кадриль", „Червона калина", „Козацький танець", „Веснянка" і „Гопак". Танцювали, як професійні танцюристи: рівно, легко, ґраціозно, справно. Оплескам не було кінця. Посилювало добре враження зігране велике число (коло 60 осіб) танцюристів, як також їх молоденький вік.

Ці самі дівчата, що танцювали в хорі „Калина" виконали три пісні: „Де гори Карпати" Садовського; „Закувала зозуленька", народна пісня, і „Коло мої хати", музика Корчинського, сольо Дана Колин.

Чоловічий хор „Бурлака" виконав сім пісень під музичним проводом М. Бубна і диригентурою О. Хіміля. Пісню "Хор бранців", муз. М. Лисенка, сольо Драбика, присвятили нескореним — політичним в'язням і засланцям, а пісню „Орле сизий", слова Т. Шевченка, музична обробка Я. Орлова, сольо Я. Сорока — присв'ячено ювіляткам ОУК з побажанням мгра Богдана Голинського. В репертуарі хору були ще пісні: „Стрілецьким шляхом" М. Гайворонського, „Гаю, зелен розмаю" М. Леонтовича, „Садок вишневий" А. Гнатишина, „Наш рідний край" В. Тритяка і „Розпрягайте, хлопці, коні" — обробка Бабуняка. Концерт закінчено славнем.

Після концерту на вечері в ресторані членки Відділу ОУК під проводом голови К. Кутної попрощали і подякували ще раз д-р Марусі Бек за прибуття на наші святкування і за цінну доповідь. Пані Кутна і Сірота подякували ще паням Савчук і Проців, а на кінець пані Маруся подякувала всім за милу гостину і гарно проведені дні в Торонто.

О.М.

Перед концертом...

(Продовження зі стор. 2)

частині/ наближена до ранньоклясичних західньоевропейських творів. Усе ж таки застосована композитором варіянтність у її розвитку і присутність пісенних впливів у головній і побічній партіях натякає на характерність народної музики його батьківщини.

Лев Ревуцький

Уже близько 70 років, як звучить у концертових залях соната Л. Ревуцького. історично оправдана і відповідна форма одночасної сонати романтичного пляну, що появилася на початку XX ст., дала молодому композиторові можливість до розвитку великих ідей і переживань у її єдності і контрасті.

Тема головної партії ґрунтується на деяких технологічних принципах, притаманних майстрам доби романтизму /від 1830 до початку XX ст./. Вона являє собою шеститакт — створений з трьох двотактів, які міцно пов'язані логікою загальної структури та єдиною ритмічною ідеєю, а саме вісімковою павзою, в наголошеній долі у п'яти із шести тактів. Цей ритм не тільки служить як конденсатор, він причиняється до інтерпретації романтичного пориву. Побічна партія — це ліричний центр твору, якої більш заокруглена вокальність відрізняється від яскравої інструментальности головної. Особливі вимоги ставлять безперервна акордова-октавна фактура в заключнім розділі розробки, а значне віддалення кульмінаційного центру твору від початку, робить необхідним зваження емоційного потенціялу інтерпретатора.

У репризі композитор відходить від традиційних канонів і базується лише на матеріялі побічної партії, лишаючи її навмисно незавершеною. Перерив репризи довільною каденцією спричиняється до післямови автора — коди-епілогу твору.

Віктор Косенко

„Пассакалія" в Ґ-моль є взята із його твору п. з „11 етюдів у формі старинних танків". Вона складається із 38-ох технічно вимогливих варіяцій і коди. Після понурої теми драматична інтенсивність зростає в протязі сімнадцятьох варіяцій, кульмінуючись у майже оркестральній концепції потвердження теми, в обох руках. Після другої інтерлюдії у чергових шістьох варіяціях, Косенко повертається до мінору у двадцять п'ятій, будуючи знову до масивної кульмінації у 38-ій і кінцевій. Акордова дурова кода закінчує твір.

Нестор Нижанківський

„Великі варіяції на українську тему" у Фіс-моль були написані для славної української піяністки Любки Колесси. Ця репрезентативна праця походить, правдоподібно, з т. з. Віденського періоду композитора 1920-1923 років. Тема просякнена українським духом а композиція вказує на високе знання музичної форми.

Останній твір у програмі концерту — це „Мазепа" Франца Ліста.

А. Д.

Виставка...

(Продовження зі стор. 2)

повідальні пости в широкозадуманих програмах для розвитку американського мистецтва.

Відкриття виставки праць Роберта Гринькова відбудеться у неділю, 30-го листопада ц.р., о год. 2:30 після полудня. Виставка та буде рівнобіжною атракцією до піяністичного концерту його брата Томи Гринькова, який гратиме твори українських композиторів. Тим концертом розпічнеться велика серія бенефісових концертів в Українському Інституті з участю найкращих українських музичних і вокальних сил з Андрієм Добрянським і Томою Гриньковим на чолі.

Виставка Роберта Гринькова триватиме до 12-го грудня включно.

* * *

У неділю, 14-го грудня ц. р., розпочнеться виставка праць мистця Анатолія Туровського, який понад рік тому прибув до Ню Йорку з України. Його виховання і мистецьке навчання проходило в скрайньо відмінних обставинах і в світі майже перенесеному з іншої пляети.

Середню мистецьку освіту здобув в Києві в художній школі ім. Т.Г.Шевченка, опісля учащав до художньої школи при Академії Мистецтв у Ленінграді, а ту науку доповняв в Київському Художньому Інституті. Вивчав дисципліни скульптури і малярства. Належав до Товариства Київських Художників, а потім його прийнято в члени Спілки Художників СССР.

Виставка праць мистця А. Туровського буде відкрита до кінця грудня цього року.

Немає сумніву, що обидві виставки будуть напевно цікаві хоч би своєю відмінністю, у якій з чималою маркатністю унаглядниться різниця середовищ, з яких обидва мистці вийшли.

Відкриття виставки Туровського відбудеться у неділю, 14-го грудня, в год. 3-ій після полудня.

Петро Андрусів

Американсько-російська...

(Продовження зі стор. 2)

обороняв публічно потребу не лише визнати сучасні здобутки Совєтського Союзу, але забезпечити Москві, а навіть допомогти їй у стабілізації того стану й таким чином викликати в ній почуття повної безпеки. На думку Зоннефелдта ЗСА повинні сприяти зміцненню існуючого стану, закріплення сучасних кордонів СССР на заході та триванню існуючих режимів у сателітних країнах, тобто режимів повністю підпорядкованих Москві.

Того роду карколомну „курацію" пропонував Зоннефелдт загроженій Москвою Европі та іншим країнам та урядові ЗСА. До якої катастрофи застосування такої „курації" довело б не треба й говорити. Сьогодні немає ніякого сумніву, що власне такі, або зближені до них ілюзії довели до прийняття Заходом на чолі зі ЗСА тих частин Гельсінкських домовлень, якими вони визнали совєтські границі на Заході, а разом з тим і існуючий стан у сателітних державах.

Тож не диво, що „відмороження" Зоннефелдта викликало велике схвилювання серед численних кіл в ЗСА, в Західній Европі та взагалі в світі. Включення його в групу, яка відбула розмови в Москві, може бути передвісником неприємних несподіванок, хіба що може він змінив свої погляди у тій справі, але про це зовсім невідомо.

Велика подяка...

(Продовження зі стор. 2)

шов з ліфту інший відвідувач хворого письменника, теж інженер, але Августин на ім'я. Побачивши заломаного на дусі твердого гуцула з м'яким серцем, скрикнув на весь голос:

— Мироне, а ти що тут робиш?! Тікай звідси негайно! Туй наверх, до Івася немає чого тобі показуватись з твоїм серцем! Як би ти побачив, як він тепер виглядає, то відразу кляпнув би на сусіднє ліжко! Чи потрібне нам його і твоїм приятелям, таке Свято Подяки?.. Двох кандидатів до Петра Яреми нараз?!

...Сьогодні, рівно рік часу після вгорі згаданої події дозвольте підписаному гумористові скласти щиру подяку Господові за те, що Він не дозволив йому, гумористові, статися причиною трагічного випадку у доброго свого приятеля, „твердого гуцула, з м'яким серцем".

Ікер

Округа УНС...

(Закінчення зі стор. 1)

Зелінський, Володимир Андрух, І. Хомко, В. Марущак та інші члени.

А. Марущак просила пояснити, скільки б коштувало забезпечити дитину для одержання студійної позички. У. Дячук виянила, що вкладки є залежні від віку дитини. Забезпечуватися на більшу суму є кориснішe з причини, що тоді прислуговує спеціяльна знижка, буде більша дивіденда і можна буде дістати більшу позичку на студії. А. Зелінський питав, чи є можливість, щоб УНСоюз впровадив групове забезпечення, бо воно є дешевше. Йому виянено, що УНСоюз не має дозволу видавати групове забезпечення. І. Хомко попросив У. Дячук пояснити, що це є акцидентове забезпечення, і що воно покриває. В. Андрух порушив справу XIII Конгресу Українців Америки, заявляючи, що йому боляче, що на Конгресі УНСоюзу вніс протестаційну заяву та вийшов із залі нарад. У. Дячук подала причину, чому УНСоюз, Братський Союз і багато інших організацій вийшли з Конгресу. В. Марущак заявив, що на XIII Конгресі „ми всі програли", скомпромітувавшись перед цілим світом. Зроблену шкоду треба буде направити якнайскоріше. При тім він прочитав з газети „Народна Воля", за 6-го листопада ц. р., про одну громаду, на зразок якої повинні діяти інші українські громади.

Назакінчення І. Хомко подякував У. Дячук за участь у зборах і закликав Управи Відділів організувати нових членів.

Після нарад була перекуска, що її приготовили Володимира і Єва Оліярники, члени 42-го Відділу. Члени ще довго не розходилися та дискутували над різними справами.

Страйки у Польщі...

(Закінчення зі стор. 1)

Одначе скрайні комуністичні й промосковські елементи в Польщі намагаються до тої міри загострити положення, щоб мати підставу виступити проти робітників та запросити російські війська інтервеніювати. Також комуністичні партії і державні режими обох польських сусідів, Східньої Німеччини і Чехо-Словаччини, наклинуть до вжиття сили для приборкання робітників. Орган Комуністичної партії „Руде право" в Празі, Чехо-Словаччина, порівняло події в Польщі до „Празької весни" 1968 року в Чехо-Словаччині, а офіціоз комуністичної партії в Східній Німеччині „Ноєс Дойчлянд" накинувся на польських робітників, мовляв „вони беруть інструкції від контрреволюціонерів". Прем'єр Східньої Німеччини Віллі Штоф прибуває до Праги, щоб відбути наради з прем'єром ЧСР Любоміром Струґалом й винести спільні рішення проти польських робітників.

Зустріч з нагоди 25-річчя УЛФонду ім. І. Франка у Чікаґо

У цьому році завершується 25-річне існування Українського Літературного Фонду ім. Івана Франка, єдиної установи, яка своїм завданням поставила собі шляхетну ціль організовувати літературні конкурси та нагороджувати українських письменників за найкращі твори з ділянки прози і поезії.

На протязі цього часу Правління УЛФонду успішно перевело п'ять літературних конкурсів із участю 55 письменників, які надіслали 185 творів, виданих друком в 1956-1977 роках. На підставі оцінок кожночасних літературних жюрі, 28 авторів одержали літературні нагороди на загальну суму — 15,600 дол. Крім цього, поза конкурсами Правління нагороджувало письменників в Україні, так Василеві Симоненкові за його поезії „Берег чекань" признано символічну нагороду у формі „листка з лавру Івана Франка" в 1967 році; Валентинові Морозові в 1974 р. уділено грошову нагороду в сумі 1,500 дол., яку вручено йому в березні 1980 року; та Ігореві Калинцеві — за поезії і Михайлові Осадчому — за твір „Більмо" по 1000 дол. Ці нагороди знаходяться в українських фінансових установах Торонто.

У 1976 році наша установа стала членом Ради для справ культури при СКВУ з правом поширювати свою діяльність в усій українській діяспорі, тому вже роздачу нагород лавреатам з п'ятого літературного конкурсу переведено в Торонто на „Вечорі Української Літератури 19-го листопада 1978 року, де створено Правління УЛФонду на всю Канаду. В найближчих місяцях такі правління повинні постати і по інших країнах українського поселення так, щоби усі українці у вільному світі мали можливість і нагоду співпрацювати з нашою установою і своєю моральною і матеріяльною піддержкою спричинятися до росту української літератури поза межами нашої батьківщини.

У цьому ювілейному році Правління УЛФонду проголосило шостий літературний конкурс, поширений на інші жанри мистецької і літературної творчости, із збільшеними літературними нагородами на загальну суму — 17,000 дол.

Для відмічення свого срібного ювілею Правління влаштовує у Чікаґо в суботу, 29-го листопада ц.р., зустріч з громадянством для поінформування широких кіл громадянства про свою діяльність та мати нагоду скласти подяку фундаторам літературних нагород і добродіям-жертводавцям на цілі літературних конкурсів. У програмі зустрічі передбачені: Слово голови Ради для справ культури при СКВУ д-ра Б. Стебельського про ролю і значення літературних конкурсів і нагород та слово проф. д-ра Д. Штогрина про розвиток українського літературознавства.

У добірній мистецькій частині виступатимуть вокальне тріо „Пісня" 29-го Відділу СУА; музичний квінтет молоді під управою проф. Р. Андрушкова; мистецьке слово родини Грушецьких та скрипкове і фортепіянове сольо колишніх членів Київської консерваторії і львівської симфонічної оркестри.

Зустріч відбудеться в авдиторії дому СУМ-А, при 2457 В. Чікаґо вул., в 7-ій год. вечора. Правління щиро запрошує всіх українців міста Чікаґо і околиці взяти участь у цій зустрічі.

Р.К.

Колегія св. Андрея у Вінніпеґі вшанувала Візантійський хор

Хористи Візантійського хору з Утрехту, Голляндія, зі своїм диригентом д-ром Мирославом Антоновичем, загостили до Вінніпеґу. Їхні концерти відбулися в театрі "Плейгавз" у п'ятницю, 31-го жовтня, і в суботу, 1-го листопада цього року.

У п'ятницю, 31-го жовтня, в 4-ій год. по полудні в Колеґії св. Андрея для них було влаштовано гостину. Хористи оглянули каплицю Колеґії, академічний і адміністративний відділи та бібліотеку. В каплиці хористи проспівали "Отче наш", зображуючи цю молитву в традиції українсько-візантійського напіву.

Після оглядин Колеґії хор запрошено до авдиторії на короteньку програму, яку перевів проф. Роман Єринюк. Принципал Колеґії д-р П.А.Кондра, сердечно привітав диригента і хористів, і висловив їм високе признання за їхню місійну працю у пропаґуванні української церковної музики. Д-р Кондра особливо підкреслив великі заслуги в цьому д-ра М.Антоновича, основоположника і постійного диригента хору. У знак пошани д-р Кондра вручив д-рові М.Антоновичеві найновіше видання Колеґії св. Андрея — П'ятиголосну партесну Службу Божу, у шкіряній оправі, невідомого автора з XVII ст. Д-р М.Антонович — винахідник цієї праці, приготовив транскрипцію та звів її в партитуру.

Д-р П.А.Кондра також відзначив д-ра Павла Маценка, редактора цієї праці і вручив йому спеціяльно оправлене видання цієї книжки. Д-р Павло Маценко — довголітній професор Колеґії св. Андрея, а тепер професор-емерит. Присутні, разом з хором, відспівали двом дорогим гостям многоліття. Д-р М.Антонович і д-р П.Маценко висловили щиру подяку.

Програму закінчено представленням дорогим гостям академічного та адміністративного персоналу і студентів Колеґії св. Андрея та деяких професорів-українців з Манітобського університету.

Після програми була вечеря.

Роман Єринюк

Афганські клопоти...

(Продовження зі стор. 2)

делегації „треба оцінювати, як пряме вмішування у внутрішні справи СССР".

Все одно, — кажуть спостерігачі Заходу — Москва має чималі клопоти в Мадриді, — бо як каже Джозеф Фромм у названому нами журналі, — що „вже самий факт бажання приховати деякі справи на Мадридській конференції вказують, що політику детанту супроводили тяжкі репресії в себе вдома та збільшення військових авантюр у світі". Немає отже сумніву, що Захід дечого навчився з минулого, а Мадридська конференція є наглядним цього свідченням.

РІЗДВЯНИЙ БАЗАР В ЮНІОНДЕЙЛ

Юніондейл, Н. Й. — У суботу й неділю, 6-го і 7-го грудня ц.р., тут у залі православного центру при парафії св. Михаїла (237 Мейпел авеню) відбуватиметься в пополудневих годинах від 1-6 в суботу і від 1-5 в неділю — різдвяний базар, спонзорований сестрицтвом св. Ольги і Пречистої Діви Марії. На базарі можна буде придбати: святочні картки, кераміку, прикраси на ялинку та інші вартісні речі, а також кутю, мак, мед тощо потрібні для Свят-вечірнього стола. Можна буде придбати різні українські страви — вареники, голубці, ковбаси, печиво тощо.

У ПАМ'ЯТЬ І ПОШАНУ
сл. п. НАТАЛІЇ ЛОЗИНСЬКОЇ
членки 221 Відділу УНСоюзу
на Пресовий Фонд „Свободи" $21.18 зложило
Б-во св. Стефана, 221 Відділ УНСоюзу в Чікаґо, Ілл.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА СВІЖУ МОГИЛУ
бл. п. інж. БОРИСА СЕВЕРИНА КРИНИЦЬКОГО
сина нашої Дорогої Товаришки Тані та внука
І Начального Пластуна бл. п. Северина Левицького
на Пластові цілі (станиця в Боффало) 100.00 дол.
зложили:
Влодзя Котик, Дарка Микита, Надя Плакида, Квітка Стецюк, Нуня Стець, Ірка Хмілевська.

В ПАМ'ЯТЬ МОЙОГО ПРИЯТЕЛЯ
скрипака
бл. п. д-р ЄВГЕНА ЦЕГЕЛЬСЬКОГО
складаю $30.00 на Фонд Українських Студій в Гарварді.
МАРКО ЛЕПКИЙ з ДРУЖИНОЮ

У глибокому смутку повідомляємо Родину
і Знайомих, що 16 вересня 1980 року по тяжкій і довгій
недузі, на 57 році життя відійшла у Вічність
наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАТИ й БАБУНЯ
**бл. п.
КАТЕРИНА ПІКОЛИЦЬКА**
народжена в Радехові, Україна

За християнським звичаєм по відслуженій Панахиді, а відтак Заупокійній Богослужбі в УКЦеркві в Вудбайні, тіло Покійної похоронено на українському цвинтарі в Вудбайні, Н. Дж.

Просимо про молитви за спокій душі Покійної.

Горем прибиті:
муж — ЕВСТАХІЙ
сини — ТЕОДОР, ІВАСЬ і ВАСИЛЬ
доня — МАРІЙКА
внуки — ХРИСТОФЕР і ДАНА

Відбулася 18 регіональна конференція в Ню Йорку

Заходом Комісії Регіональних Дослідів і Публікацій (КРДП) НТШ відбулася в суботу, 8-го листопада цього року, в домівці НТШ в Ню Йорку 18 регіональна конференція при участі 17 осіб. Заступлені були: Бойківщина, Зборівщина, Лемківщина, Підгаєччина, Рогатинщина, Сокальщина, Стрийщина, Теребовельщина, Тернопільщина, Яворівщина, Ярославщина. Голова КРДП д-р В. Лев відкрив конференцію в год. 2.35, згадавши померлих регіоналістів, інж. Ст. Кульчицького й інших. Секретар КРДП І. Дурбак прочитав протокол із 17-ої регіональної конференції 27-го жовтня 1979 року. Д-р В. Лев з'ясував матеріяли про Лемківщину до 1939 року. Ред. Ю. Бескид-Тарнович написав історію Лемківщини, в шематизмах є багато даних. Понад 1,000 років тому Лемківщину заселювали білі хорвати (хробати), що належали до Київської Русі. Християнство завели скоріше на Лемківщині, ніж у Києві. М. Мицьо збирає матеріяли про Лемківщину від Другої світової війни. У тижневику „Наше Слово" (Варшава) є лемківські сторінки з цікавими матеріялами.

І. Дурбак звітував про сучасний стан українського регіонального видавничого руху. В 1980 році відбулися з'їзди підгаєчан, гуцулів, ярославців, дрогобичан бойків; конференції надбужан і коломийців. Відновлено Коломийський комітет; вибрано Комітет Надбузької Землі, що обіймає Сокальщину, Белзчину, Кам'янеччину, Радехівщину та Грубешівщину. Досі ще не охоплена регіональним видавничим рухом Львівщина, Городеччина, Жовківщина, Равщина, Перемищина. Появилися регіональні збірники: „Підгаєцька Земля (744 стор.); „Мандрівка землями Підгаєччини" (172 стор., вел. формату); „Бойківщина" (521 стор.). Друкуються: „Збаражчина" (II том); „Стрийщина", приготовляють до друку: „Шляхами Золотого Поділля", III том; Збаражчина, III том; Станиславівщина, II том; Зборівщина, Золочівщина, Комарнянщина, Снятинщина, Лемківщина, Історія Гуцульщини, II том; Яворівщина, Ярославщина, Надбузька Земля, Альбом Гуцульщини; Дрогобиччина, III том; Підгаєччина (в англійській мові). На окрему увагу заслуговують Інститут Дослідів Волині та Товариство „Волинь" у Вінніпеґу, що за 30 літ розвинули широку видавничу діяльність — надрукували понад 40 цінних наукових видань; 12 чисел журналу „Літопис Волині"; приготовляють 13-те число, „Збірник Волині". Успішно працює філія „Волинь" у Торонто, в Мюнхені: організують філії в Австралії та в Арґентині. Товариство „Бойківщина" веде вже 10 років жваву діяльність: має 7 Відділів, 50 мужів довір'я у цілому вільному світі; видало 39 чисел журналу „Літопис Бойківщини", „Літературну Бойківщину". „Бойківщину" готує до друку „Мистецтво Бойківської архітектури". Т-во має бойківський музей з 1,400 експонатами, переводить бойківські імпрези; підтримує бойківські традиції своїми імпрезами та у пресі.

Фундація Дослідів Лемківщини, що існує від 1978 року видає журнал „Лемківщина", видала „Дерев'яна архітектура українських Карпат"; приготувала II том, має 1,168 світлин із цілого Закерзоння, підготовляє до друку третє число „Анналів Лемківщини"; збірку поезій М. Горбаля; повість з XVII сторіччя Ю. Олійника „В Лемківській тихій стороні". Проф. Б. Струмінський приготовляє в Гарварді монографію про Лемківщину.

Появляються регіональні журнали: „Квітучі береги", „Літопис Волині", „Гуцулія", „Літопис Бойківщини", „Лемківщина"; бюлетені: „Слово Підгаєчан", „Тернопільський Бюлетень", „Надбузька Земля" й інші.

Українське Світове Об'єднання Гуцулів і Конференція Гуцульських Товариств Америки й Канади відбули три спільні наради у справі об'єднання, щоб спільно видати II том Історії Гуцульщини та Гуцульський альбом. Треба сподіватися, що переговори закінчаться успішно. Найвища пора, щоб усі наші землі включилися в наш регіональний видавничий рух та причинилися до створення наукової документації нашого минулого, нашого „коріння", такого необхідного для національного виховання грядучих поколінь.

Інж. Пінковский звітував за Підкомісію родоводів. Згадав про родоводи Чапельських, Гординських, хроніку роду Менцінських, що нараховує біля 900 прізвищ. Менцінські — це стара лемківська священицька родина, з якої вийшло багато славних людей. Треба створити при НТШ комісію українських родоводів і гербів. Маємо багато матеріялів про наші родоводи. Це доказ того, що ми мали еліту, як інші народи. Недивний вечір роду Шухевичів був дуже успішний. Доповідь мав проф. В. Мороз. Він підкреслив, що еліта — це стрижень народу, ми мали свою еліту, тож треба її відновити. Вкінці доповідач домагався видання українського гербовника для улегшення дослідів над українськими гербами й родами.

У дискусії д-р В. Лев зазначив, що українською елітою були не тільки бояри і священики, але й передові міщани та селяни, що вилали багато провідників народу.

Надія Кравчук прочитала лист проф. Березовського про гербові роди на Смоленщині. Мгр М. Утриско, голова Т-ва „Бойківщина", звернув увагу, що племінні об'єднання бойків, гуцулів і лемків мають інші завдання, як і інші регіональні комітети. Український нарід постав з племен. Якби не було племінної мозаїки, не було б і української мистецької скарбниці.

Т-во „Бойківщина" вислало проєкт створення Комісії Племінних Організацій при НТШ. Треба далі видавати регіональні збірники для увіковічнення правди про українське минуле, бо крайові регіональні видання фальшують дані.

Інж. І. Кравчук, ініціятор Комітету Надбузької Землі, редактор бюлетеня з такою ж назвою, з'ясував працю своїх земляків, що відбули конференцію, а в травні 1981 року відбудуть свій перший з'їзд. Д-р Р. Бабяк з Рогатинщини, Ір. Бабяк і д-р В. Вергун обговорили потребу скликання конференції, а згодом — з'їзду рогатинців. Д-р В. Лев запропонував, щоб конференція рогатинців відбулася 6-го грудня в першій год. в домівці НТШ у Ню Йорку. Пропозицію прийнято. Суддя Л. Вербенець з'ясував працю Ярославського комітету над виданням регіонального збірника. В. Заяць, голова Зборівського комітету, повідомив, що ред. Б. Гошовський приготовляє матеріяли до Зборівського збірника, що повинен появитися в 1981 році. Д-р Р. Миколаєвич розповів, що закінчується праця над III томом Тернопільського збірника, незабаром матеріяли передадуть до друкарні. Д-р В. Вергун працює над III томом Дрогобицького збірника. Наш регіональний рух подекуди перемінюється у племінний, та чи це потрібне? Ми вийшли з племінної доби, створили державу й націю. Чи треба вертатися до племен? Треба рятувати Лемківщину, Холмщину, Підляшшя й Полісся. Чому українці зі східних земель не входять у наш регіональний рух? Регіональні збірники мають велику вартість, хоч не всі мають однакову наукову вартість, це залежить від редагування. Д-р В. Лев сказав, що Яворівський збірник редагує він разом із ред. В. Барагурою. Треба, щоб усі регіональні комітети передавали до КРДП усі свої матеріяли перед переданням їх до друку, бо це забезпечить їхній науковий рівень.

Мгр М. Утриско повідомив, що Т-во „Бойківщина" внесло меморіял до польської амбасади, щоб дозволили виселеним українцям вертатися на рідні землі. Польська амбасада відповіла, що всі можуть вертатися на рідні землі. Інж. І. Когут ствердив, що поляки не дозволяють повертатися на рідні землі. Інж. І. Кравчук пригадав, що наші земляки над Бугом загрожені, тому треба їм допомагати й боронити їх. Вони потерпіли великі жертви в обороні рідної землі. І. Дурбак подав, що українцям зі східніх земель важко організувати регіональний видавничий рух, бо їх небагато, вони не знаються так між собою, як українці із західніх земель, їхнє громадське життя розвивалося зовсім інакше, тому дуже важко створити регіональні комітети східніх областей. Існувало Т-во „Східнє Поділля", але воно завмерло, бо не було ані людей, ані матеріялів та й ініціятори його померли. Але ще є західньоукраїнські повіти, досі неохоплені регіональним рухом, бо немає охочих людей до цієї нелегкої праці.

У точці „різне" висунено низку побажань до наших земляків:

1. Відбути конференцію колишніх мешканців Рогатинщини 6-го грудня 1980 року в Ню Йорку, щоб відновити Рогатинський комітет, продовжувати збирати матеріяли до збірника й видати його незабаром.

2. Всі колишні мешканці українських земель-областей, повітів-повинні включитися в регіональний рух, створити регіональні комітети, де їх ще немає, та видати свої регіональні збірники. Повітові комітети, що вже видали свої збірники, повинні створити ширші земляцькі об'єднання, напр. „Поділля", та продовжувати свою корисну працю над збереженням українських традицій і звичаїв, підтримувати товариське життя та нести допомогу потребуючим землякам.

3. Для збереження племінних традицій і коренів порадно створити при Науковому Т-ві ім. Шевченка комісію для племінних земляцьких об'єднань, бо вони виявили свою живучість і мають великі заслуги у збагаченні мозаїки української культури.

Ці побажання — це вислід позитивних домагань доповідачів і дискутантів 18-ої регіональної конференції, що її закрив д-р В. Лев у год. 5. 20.

Від слів треба перейти до конструктивних діл, бо на нас дивляться наші брати й сестри, які очікують творчої праці у всіх ділянках. Ми маємо тут повну свободу діяльности, але треба її солідно використати.

І. Дурбак

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АННА ДУНІ, членка УНС Відд. 2 в Мт. Кармел, Па., померла 24 серпня на 80-му році життя. Нар. 1899 р. в Галичині, Зах. Україна; членкою УНС стала в 1942 р. Залишила у смутку 5 дітей: Єлисавету, Юлію, Маргарету, Івана і Иосифа. Похорон відбувся 27 серпня 1980 р. на грек.-кат. цвинтарі свв. Петра і Павла, в Мт. Кармел, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Марія Песарчик, секр.

ИОСИФА ЗГОВА, членка УНС Відд. 44 в Нортгемптон, Па., померла 21 серпня 1980 р. на 91-му р. життя. Нар. 1887 р.; членкою УНС стала в 1929 р. Залишила дітей - пасербів: Карла, Анну, Франсіс, Марію і Катерину. Похорон відбувся 25 серпня 1980 р. на укр. правосл. цвинтарі св. Марії в Аллентавн, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Мартин Шишка, секр.

АННА ПОЛІЩУК - ПОЛЬНА, членка УНС Відд. 374 ім. М. Грушевського в Бостоні, померла 4 серпня 1980 р. на 57-му р. життя. Нар. 1923 р. в Бостоні, Масс.; членкою УНС стала в 1948 р. Залишила у смутку сестру Марію і брата Петра. Похорон відбувся на цвинтарі Мт. Говп, Бостон.

Вічна Йому Пам'ять!
Володимир Гетманський, секр.

АННА ДАНИЛЮК, членка УНС Відд. 277 св. Івана Хрестителя в Гартфорді, померла 7 серпня 1980 р. на 82-му р. життя. Нар. в Вілківці, Зборів, Україна; членкою УНС стала 1938 р. Залишила чоловіка Андрія, дочку Марію, 3 внуків, правнука та сестру Євдокію. Похорон відбувся 9 серпня 1980 р. на цвинтарі Гластон Бері.

Вічна Їй Пам'ять!
С. Кравець, секр.

МИКОЛА КІЗИМА, член УНС Відд. 361 Т-ва Дністер в Ню Йорку, помер 1 вересня 1980 р. на 82-му р. життя. Нар. 1898 в Лисятичах, пов. Стрий, Зах. Україна; членом УНС став у 1948 р. Залишив у смутку дружину Анну, сина Олександра з дружиною та сестрінка Миколу Іванціва з родиною. Похорон відбувся 5 вересня 1980 р. на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому Пам"ять!
С. Чума, секр.

Д-Р ВОЛОДИМИР ПРОКОПОВИЧ, член УНС Відд. 174 Т-ва Пласт в Детройті, помер 3 вересня 1980 року на 70-му р. життя. Нар. 1910 р. в Юнашкові, пов. Рогатин. Залишив у смутку маму Степаніду і дочку Марію-Христину. Похорон відбувся 6-го вересня на цвинтарі Голі Сепалчер в Савтфілд.

Вічна Йому Пам'ять!
А. Слюсарчук, секр.

КАТЕРИНА ГРИЦАК, членка УНС Відд. 107 св. Івана Хрестителя в Гаммонд, Інд., померла 30 серпня 1980 р. на 80-му р. життя. Нар. 1901 р. в Підмихайлівці, пов. Рогатин; членкою УНС стала у 1930 р. Залишила у смутку три доньки: Явдокію, Ірину й Олесю. Похорон відбувся 3 вересня 1980 р. на цвинтарі св. Миколая в Гаммонд, Індіяна.

Вічна Їй Пам'ять!
Василь Ванжула, секр.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У „Свободі", ч. 246, з 22-го листопада ц. р., у статті Я. С. п. з. „Дещо про 'органічну єдність', революцію і УККА" трапилася суттєва помилка. У параграфі, який починається словами „Еміграції поневолених..." надруковано: „Ця однорідна політично-партійна ідеологія чи програма повинна бути вистачаючою базою для об'єднання усіх в УККА", а має бути: „Це, а не однорідна політично-партійна ідеологія чи програма, повинно бути вистачаючою базою для об'єднання усіх в УККА".